

Orĩjǎ Jono nĩwĩnĩrĩ wfá wómĩxĩĩpĩrĩnĩ.

Rf̄wamĩjĩ rĩpĩ, “Wfá wómĩxĩnĩĩpĩyĩ” rĩnĩĩpĩ Jono eanjĩpĩrĩnĩ. O Jisaso wiepĩsagowa worĩnĩ. Jisaso rĩxa anĩnamĩ nĩpeyimáná xwiogwĩ aga obaxĩ nĩpwémáná enáná Jono nĩĩweanĩsáná rĩxa xweyanĩ nerĩ pĩrĩĩwĩ bimi xegĩ yof̄ Patĩmosĩyĩ rĩnĩĩpĩmĩ gwĩ ĩweanáná Gorĩxo orĩjǎ upáráná Jisasomĩ sũwĩ wĩnĩrĩ anĩnamĩ nánĩ nĩpeyĩrĩ amĩpĩ Gorĩxo tĩĩjĩ e imónĩĩpĩ sũwĩ wĩnĩrĩ amĩpĩ rf̄wĩyo xwfá rĩrĩmĩ imónĩnĩf̄apĩ sũwĩ wĩnĩrĩ Jisaso Setenomĩ xopĩrǎrĩ winĩf̄apĩ sũwĩ wĩnĩrĩ nerĩ nánĩ rf̄wamĩjĩ rĩpĩ nĩrĩrĩ eanjĩnĩgĩnĩ. Sĩyĩkĩ Jisasoyá f̄a rĩpĩrĩf̄ayĩ re oyaiwĩpoyĩnĩrĩ nĩrĩrĩ eanjĩnĩgĩnĩ, “Agwĩ ríná xeanĩĩjĩ neaĩmeaarĩjagĩ aiwĩ ámá e neairo Gorĩxomĩ s̄mĩ tĩnĩ wiro yarĩgĩf̄ayo o anĩpá wimĩxĩnĩf̄a enagĩ nánĩ nene enĩ pĩránĩĩjĩ nĩxĩdĩrĩĩpĩmĩ dánĩ xopĩrǎrĩnĩjĩ owianeyĩ.” oyaiwĩpoyĩnĩrĩ nĩrĩrĩ eanjĩnĩgĩnĩ.

¹ Xwĩyĩf̄a re nĩrĩnĩrĩ eánĩĩpĩ, ayĩ amĩpĩ rf̄wĩyo anwĩ e nimónĩnĩf̄apĩ nánĩ Jisasi Kiraiso sũjǎnĩ nimĩxĩrĩ wfá wómĩxĩĩpĩrĩnĩ. Gorĩxo ámá xf̄omĩ xĩnǎiwánĩjĩ nimónĩro omĩĩjĩ wĩiarĩgĩf̄ayo wfá owómĩxĩnĩrĩ wĩwapĩyĩĩpĩrĩnĩ. Apĩ Jisaso xf̄omĩ omĩĩjĩ wĩiarĩjĩ Jonoyĩ rĩnĩĩjǎ tĩĩjĩ e nánĩ anĩnǎjĩ xf̄oyáo urowárėnapáná orĩjǎ ikaxĩ urĩĩpĩrĩnĩ. ² Apĩ wĩnĩĩjĩ nĩpĩnĩ xwĩyĩf̄a Gorĩxo urĩĩpĩrĩnĩ, Jisasi Kiraiso woáĩkĩ winĩpĩrĩnĩ, apĩ nĩpĩnĩ Jono áwanĩ xĩxenĩ rowĩáronĩrĩnĩ. ³ Amĩpĩ apĩ rĩxa anwĩ e nimónĩnĩf̄a enagĩ nánĩ ámá xwĩyĩf̄a re wfá ómĩxĩnĩĩpĩ f̄a róf̄a gĩyĩ gĩyĩ yayĩ anĩnamĩ dánĩ imónĩĩpĩ wĩnĩrĩ ámá rf̄wamĩjĩ re nĩrĩnĩrĩ eánĩĩjĩ rĩpĩ

fá roariṅagfa arfá niwiro xfdfá giyf giyf yayf anṅnamí dāṅf imóniṅfipi winiri enfáriní.

Jono Jisasoyá siyikf imónigfáyf wé wfúmi dāṅf waú nání payf eanṅf nánirini.

⁴ Jononí Jisasoyá siyikf wé wfúmi dāṅf waú Esia piropenisfyo ḡweagfáyfné nání rfwamihṅf rṅpi eaarṅhṅini. Gorixo —O anihṅf íniná ḡweanḡorini. Enṅiná dání ḡwearí siní agwi ḡwearí ná rfwfyo anihṅf ḡwearí enforini. O wá seawianiri niwayiróniro ḡweapfiri nání seaiiri éwinigini. Kwíyf wé wfúmi dāṅf waú íkwianḡwí seáyí e imónihṅfnami Gorixo éf ḡweaḡe ḡweagfápi ení wá seawianiri niwayiróniro ḡweapfiri nání seaiiri éwinigini. ⁵ Jisasi Kiraiso —O Gorixo ḡf íwo ámayo wíwapiyíwinigini urowárenapána xixeni nṅpini niyárimí mihṅf winihorini. Ámá xwáripáyo dání wiápnimeapfífa nání xámi wiápnimeanḡorini. Míxṅf ináyf xwfá ririmi ḡweagfá niyoní seáyí e wimónihorini. O ení wá seawianiri niwayiróniro ḡweapfiri nání seaiiri éwinigini. Omí —O dṅf síxṅf niṅeayiri negf íwf yarihwápi yokwarimí neaiiminiri nání nerfná xewanḡo niḡerihṅpimi dání ḡwínihṅf nearoayíroḡorini. ⁶ Ámá oyá xwioxfyo ḡweaanfwaéne neaimixiri xano Gorixoyá apaxfpánihṅf imónigfáyf xfo tṅhṅf e anani páwiarigfápa nene ení anani páwipaxene neaimixiri ḡhorini. Omí anihṅf miní íniná nṅni seáyí e umero ínimi wurfníro éfrixini. Api e imóníwínigini. ⁷ Ai, o agwí tṅni wefnarihṅagi ámá nṅni siḡwí winíro omí pikigfáyf ení siḡwí winíro epfírfáriní. Xwfá ririmi ámá ḡwí wírf wírf nṅni omí siḡwí niwíníro ḡwí numieáa upfírfáriní. Ayf neparini. Xixeni e imóníwínigini.

⁸ Áminá Gorixo re raríni, “Nioní aníñf pírf tíñweañáonírini. Eníiná dání ñwearí siní agwí ñwearí ná ríwíyo aníñf ñwearí emfáonírini. Wa nioní tñní xixení mimóní ení sixí eáníñáonírini.” raríni.

Jono Kiraisomi oríñá tewíñíñf nánírini.

⁹ Jononí —Nioní segí séríxímeá wonírini. Jisaso tñní nawíni níkaríníríñfípimí dání ríñíñf seaímeaaríñfpa nioní ení nímeari oyá xwioxíyo ñweaarígfápa nioní ení ñwearí xeaníñf xwámámí wiarígfápa nioní ení axípi e wiri yariñáonírini. Nioní Gorixoyá xwiyfá wáf urírí Jisaso Gorixo nání neaíwapíyíñfpi áwanf urírí yariñagi nání píriñwí Patímosiyí rarígfápimí dání gwí niyíláná niñweañísáná ¹⁰ sfá Ámináo nání kikiáf ñweaaríñwá wiyimí Gorixoyá kwíyípi níxíxéronáná rfaiwá bí ríwímí dání pékákí níriníríñíñf ení tñní ríñfagi arfá re wíjanigíni, ¹¹ “Oríñá joxí tewíñírípi bíkwí wínamí ríwamíñf nearí ámá síyikí Jisasoyá imónígfá wé wíúmí dánf wáu imónígfáyí nání —Wígf añíyí xegí yof tíyírini. Epesasi tñní Símena tñní Pegamamí tñní Taiataira tñní Sadisí tñní Piradepia tñní Reodisia tñní ayírini. Añf ayí ayí tñf e nání wiowárírixini.” ríñfagi arfá e níwiri ¹² manf e níraríñfípamí síñwí owínimínírí níkinimónírí weníñf éáyí wíñjanigíni. Síñá gorí tñní íkwianwí imíxíníñf wé wíúmí dánf wáu uyíwí ñwírírípi rífa nání mídímidání éf nuráráríníga puníñagi níwínírí ¹³ íkwianwí éf nuráráríníga puníñfíyo áwínimí amáníñf imóníñf wo ronagi wíñjanigíni. O rapírapí sepía síkwí ayo tñní rítf iníñf wú yínírí iríkwíñíñf síñá gorí tñní imíxíníñfpi xegí úpikwíyo xwínamíyaiwí irónírí nemáná ronagi wíñjanigíni. ¹⁴ Xegí míñf tñní dfá tñní apfá níwerfna sípísipf fáníñf apfá xáiwí

weáriti xegí sɨɨwí eni ríá ápiáwíniɨɨ́ weri ¹⁵ xegí sɨkwí kapá awiaxí ríá xaíwí niníríná sɨɨ́ inɨɨ́yí xixfeá inarɨɨ́pa axípi e imónití maɨ́ oyáyo dáni níríríná iniigí iyakwí nidiɨroríná ruríwí rarɨɨ́pa axípi rití yarɨɨ́gɨ winɨɨ́anigini. ¹⁶ O sɨɨ́ wé wíúmi dánɨ́ waú wé náú tɨ́ni áríwí xiriti kirá mɨ́xí nání midimídáni ɨwá yinɨɨ́́ bá xegí maɨ́yo dáni peyearí xegí sɨ́mimaɨ́́ sogwí xaíwí naníríná anarɨɨ́pa axípi e anití yarɨɨ́gɨ eni winɨɨ́anigini. ¹⁷ Nioní omi sɨɨ́wí e niwiníríná xegí sɨkwí tɨ́ɨ́ e niɨɨ́rɨ́niɨ́́ wéagɨ aiwi o wé náú seáyí e ninikwiárítí re nírɨɨ́ɨ́nigini, “Joxi wáyí mɨ́sinipani. Nioní ɨ́ití tɨ́ɨ́weaɨ́oni ¹⁸ anɨ́́ sɨɨ́́ ɨ́weaɨ́onitini. Nioní rixa ɨ́eɨ́oni aí sɨ́ni ɨ́yí mimóní rixa anɨ́́́ iníná ɨ́weámfa nání sɨ́ɨ́́ imóniɨ́ni. Nioní kí áma anɨ́́́ɨ́́ nánití xiriti ɨ́yini siwí aɨ́yo ɨ́weagfáyo úkwiowarimfápi nání xiriti enini. ¹⁹ Ayínáni joxi sɨɨ́wí nanípi nání ríwamɨ́́ earí amípi agwí ríná imóniɨ́́pi nání ríwamɨ́́ earí amípi agwí ríná imóniɨ́́pimi ríwíyo imóninípi nání ríwamɨ́́ earí ei. ²⁰ Sɨɨ́́ wé wíúmi dánɨ́́ waú wé náú tɨ́ni xirɨɨ́gɨ nanití uyíwí ikwiáríɨ́́ nání ikwianwí sɨ́ɨ́́ gorí tɨ́ni imixiniɨ́́ wé wíúmi dánɨ́́ waú weɨ́gɨ winití épi, inimi simónípi mɨ́kpi ríɨ́rini. Sɨɨ́́ wé wíúmi dánɨ́́ waú ayí Jisasoyá sɨ́yikí wé wíúmi dánɨ́́ waú imónigfáyíyá aɨ́́nájowa nánitini. Uyíwí nání ikwianwí imixiniɨ́́ wé wíúmi dánɨ́́ waú ayí Jisasoyá sɨ́yikí wé wíúmi dánɨ́́ waú imónigfáyí apí nánitini.

2

Aɨ́́ Epesasiyo sɨ́yikí xíoyáyo nání xwíyífá urɨ́ɨ́́ nánitini.

¹ “Siyikf nioniyá Epesasíyo ηweagfáyíyá anfnajomí rfwamíngf rípi nearí miní wíríxíní, ‘Sínf wé wfúmi dánf wáu wé náú tñní árfwí xírírí íkwianwí uyíwí ikwiáripfá nání sngá gorf tñní imíxíníngf wé wfúmi dánf wáu éf nuráráringa puñyo áwíni e anf emerí yaríngo re ríngo urfíríxíní, ² “Amípi joxí éfpi nípíní nání nioní njfá imóníngíni. Aníngf minf erí xwámámf wirí yaríngfpi nání nioní njfá imóníngíni. ‘Ámá sípiyo ananí oumímínímíní.’ yaiwipaxf mimóníngfpi nání ení njfá imóníngíni. Ámá wáf wurímeiaríngfá wa mimónípa nero aí ‘None ení wáf wurímeiaríngwáoneríni.’ rínaríngfáwamí joxí dñngf adadf níwírí iwamfó níwíwapíyíríngfímí dání yapf rímeiaríngfáwa enagfá winíngfpi nání ení njfá imóníngíni. ³ Joxí nioní níxídaríngagí nání ámá wí xeaníngf siarfáná dñngf síxí nínrí xwámámf níwírífná aníngf bí mísínípa eníngf nání ení nioní njfáríni. ⁴ E nínrírí aí rípiní míxí bí orírímíní. Eníná joxí iwamfó dñngf nínikwírorífná dñngf síxí níyagípa agwí síni axfpi dñngf síxí míníngíni. ⁵ Xámí néísáná óreámioaníngfpi nání dñngf nísínírí sípi agwí yaríngfpi rfwfímíní nímamorí xámí síni píraníngf dñngf nínikwírorífná yagípa ámí axfpi éíríxíní. E mepa nerífnáyf, nioní níbírí joxí nísímearfáná joxíyá íkwianwí uyíwí nání éf ráráringe dání emí mímeámf emfáríni. Joxí níknímónírí nísánírí mepa éánáyf, e emfáríni. ⁶ Nioní míxí e nínrírí aiwí joxí yaríngf rípi nañfíni. Ámá uyíní yaríngfá Nikorasomí xídaríngfáyf yaríngfápí nání joxí símf ríngíngf sínaríngfpi nañfíni. Nioní ení ninaríngfíni. ⁷ Arfá tíngoxí enánáyf, xwíyá Goríxoyá kwíyíngfpi síyíkí nioniyá imóníngfáyo uraríngf rípi arfá ókiarf umóneí. Ámá amípi sípi xfómí wímeámínírí éfyf xopírarf wiaríngf go go íkfá dñngf

n̄iyim̄iñf̄ íníná ñweap̄r̄f̄a n̄áni meaar̄iḡf̄ána —Ana, ayf̄ Gor̄ixoyá om̄iñf̄oyo an̄fnami ron̄i. Ana xe odan̄in̄iri s̄ñw̄f̄ w̄n̄im̄f̄ár̄in̄i.” r̄iñoi.’ n̄ir̄iri r̄f̄wam̄iñf̄ eáir̄ix̄in̄i.

Añf̄ S̄imenayo s̄iyik̄f̄ x̄foyáyo n̄áni xw̄iyf̄á ur̄iñf̄ n̄ánir̄in̄i.

⁸ “S̄iyik̄f̄ n̄ioniyá S̄imena ñweaḡf̄áyf̄yá an̄fnajomi r̄f̄wam̄iñf̄ re near̄i w̄ir̄ix̄in̄i, ‘P̄ir̄i t̄iñweaño — O p̄iyf̄ eño aí ámi s̄iñf̄ ñweañor̄in̄i. O re r̄iñoi ur̄ir̄ix̄in̄i, ⁹ “Xean̄iñf̄ r̄f̄á t̄f̄ñf̄ jox̄i símeaar̄iñf̄p̄i n̄áni n̄ion̄i ñij̄f̄ár̄in̄i. D̄íw̄f̄ ikeamónar̄iñf̄p̄i n̄áni en̄i n̄ion̄i ñij̄f̄ár̄in̄i. E n̄ir̄ir̄iri aí am̄ip̄i nan̄f̄ ñiñf̄ ñikw̄f̄roar̄iḡf̄áyo wiim̄f̄ap̄i w̄i mir̄im̄úroñox̄ir̄in̄i. Ámá w̄i —Ayf̄ ‘Judayener̄in̄i.’ n̄ir̄in̄iro aiw̄i nepa x̄ixeni Judayf̄ imón̄iḡf̄áyf̄mani. ‘Gor̄ixomi yayf̄ umeañrane n̄áni aw̄i eánar̄iñw̄in̄i.’ n̄ir̄iro aí sur̄ímá nero obomi x̄idar̄iḡf̄áyf̄r̄in̄i. Ayf̄ ikayf̄w̄f̄ seamear̄ar̄iḡf̄ap̄i n̄áni en̄i n̄ion̄i ñij̄f̄á imón̄iñin̄i. ¹⁰ Xean̄iñf̄ ñis̄imear̄fná r̄fn̄iñf̄ sin̄in̄f̄p̄i n̄áni wáyf̄ mepa éir̄ix̄in̄i. Ar̄f̄á niñ. Seteno ‘Jisasomi x̄idar̄iḡf̄áyf̄ en̄f̄ neán̄iro x̄f̄d̄ip̄r̄ir̄éoi? Iwam̄f̄o ow̄iwap̄iyim̄in̄i.’ yaiwiar̄iñagi n̄áni xegf̄ amá imón̄iḡf̄áyf̄ x̄foyá ñiñf̄ t̄fn̄i segf̄ w̄iyo f̄á ñiseaxero gw̄f̄ an̄f̄yo ñiseañw̄ir̄ár̄iro s̄f̄á wé wúkaú núkaúmin̄i xean̄iñf̄ ñiseaikára up̄r̄f̄ár̄in̄i. Xean̄iñf̄ ñiseaikára war̄fná wiyf̄né miñf̄ win̄ip̄r̄f̄a aiw̄i an̄iñf̄ ñiñf̄ ñin̄ikw̄f̄roro ñix̄f̄d̄ir̄ix̄in̄i. E nerónáyf̄, am̄inañw̄f̄ amá ñiñf̄ ñiyim̄iñf̄ t̄f̄ḡf̄á nimón̄iro íníná ñweap̄r̄f̄a n̄áni ñik̄in̄ip̄r̄f̄ap̄i an̄ipá ñiseaiap̄im̄f̄ár̄in̄i. ¹¹ Ámá ar̄f̄á t̄f̄ḡf̄áyf̄né en̄ánáyf̄, xw̄iyf̄á Gor̄ixoyá kw̄iyf̄p̄i n̄ioniyá s̄iyik̄f̄ imón̄iḡf̄áyo ur̄ar̄iñf̄ r̄ip̄i ar̄f̄á ókiar̄f̄ umón̄f̄poȳf̄. Ámá n̄ion̄i ñix̄f̄dar̄iñaḡf̄a n̄áni xean̄iñf̄ w̄imeáyf̄, ayf̄ n̄ion̄i p̄fn̄i m̄in̄iwiar̄f̄ sin̄i ñin̄ix̄f̄d̄ir̄iñf̄p̄imi ñani xean̄iñf̄ wiar̄iḡf̄áyo xop̄ir̄ár̄fn̄iñf̄ w̄if̄áyf̄ Gor̄ixoyá amá

sípíyí ríá xwérími ikearáná ayí t́nńi nawíni rńńińđí Ámńi bń Pepírńápyńi rńńińđípńi wí meapírńámani.” rńńoń.’ nńrńrńi rńwamńińđí nearńi wńrńrńxńińi.

Ańđí Pegamamiyo siyikí xńoyáyo nánńi xwńyńá urńińđí nánńrńńińi.

¹² “Joxńi siyikí nionńyá Pegamamńi ńweagńáyńyá ańńnajokmńi rńwamńińđí re nearńi wiowárńrńrńxńińi, ‘Kirá midimídánńi ńwá yinńińđípá tńńo re rńńoń urńrńrńxńińi, ¹³ “Nionńi dńxń ńweańe nánńi nńjńá imónńińi. E ńweagńáyń obaxń Setenomńi xńdarńńagńá nánńi ańđí o seáyń e wimónńińe, ayń joxńi ńweańerńńi. Xámńi segń wo, Adipaso —O ámáyo nionńi eńápi nánńi wáń nurńrńńá xńxenńi nurńyagorńińi. O ańđí Seteno seáyń e wimónńińđí apimńi e nurńńsáná mńińđí winńagńi aiwńi seyńné wí dńińđí nńkwńroarńgńápi emńi mńmó dńińđí sńxń nńńńyiro xańwńńi fńa nńxńrńńoń. ¹⁴ E nńrńrńrńi ań xwńyńá nionńi mńxń rńrńpaxń bń imónńińi. Segń wí mimónńi wńá rókiamoagń Beramoyń rńńińńo —O eńńná Isńrerńyo yapń owńwapńyimńińrńi nánńi émáyń mńxń ináyń Berakomńi re uréwapńyayńńorńińi, ‘Isńrerńyń fńwń nero nańwń ńwńápi nánńi rńdńyowá yarńgńápi nńro fńwń inńro éńrńxńińrńi nánńi e wńwapńyńi. E wńwapńyńi.’ uréwapńyayńńorńińi. O eńńpi agwńi segń wí fńa nńxńrńro axńpi e seańwapńyarńńagńá nánńi mńxń searńpaxń imónńińi. ¹⁵ Eńńná mimónńi wńá rókiamoagń Beramo Isńrerńyo wńwapńyńáná dńińđí fńa nńxńrńro fńwń yagńápa segń wí enńi Nikoraso seańwapńyarńńińđípńi dńińđí fńa nńxńrńro fńwń axńpi yarńńoń. ¹⁶ Ayńnánńi ámá e yarńgńáyńné rńwńmńińi nńmamoro éńrńxńińi. E mepa nerónáyń, nionńi sńńi mé seyńné tńńđí e nánńi nńbńrńi ámá apimńi arńkńi xńdarńgńáyń kirá gń mańńyo dánńi peyeaarńńińđípá tńńi mńxń wimńárńińi. ¹⁷ Arńá tńgńáyńné eńńánáyń, xwńyńá Gorńxoyá kwńyńpi siyikí nionńyá imónńgńáyo urarńńđí rńpi arńá

ókiarí umónípoi. Ámá nioni níxídarígtáyí ámá wí íwí oépoiñirí wíwapiyíagfa aiwi arfá míwí nioni aníjé níxídiríjépmí dání ayo xopíráríníjé wíá go gomi nioni aiwá anínamí dání agwí píní wejé bí mìní wirí síná kirínasé wo —Síná yoé síjé ámá meáoni níjé ímónínípi ríwamíjé gwíráríníjoríní. Síná o mìní wirí emíáríní.” ríjoi.’ nírírí ríwamíjé nearí wíríxíní.

Arí Taiatairayo síyiké xíoyáyo nání xwíyíá uríjé náníríní.

¹⁸ “Joxí síyiké nioniyá ímónígé Taiatairayo ñweagfáyíyá aníñajomí ríwamíjé re nearí wiowáríríxíní, ‘Goríxomí xewaxo, xegé síjwé ríá ápiáwíníjé werí xegé síkwé kapá awíaxíyí xíxéá inaríjépa ímónírí ejo re ríjoi uríríxíní,¹⁹ “Nioni joxí yaríjépi nání níjé ímóníjíní. Joxí díjé síxé níyírí díjé níkwírorí ámáyo arírá wirí xeaníjé siarígápi xwámámé wirí yaríjépi nání níjé ímóníjíní. Síni iwamíó díjé nínikwíroríná yagfípmí ríxa ní múrorí seáyí e yaríjépi nání ení níjé ímóníjíní.²⁰ E ní rírírí aí rípi nání míxé rírípaxé ímóníní. Joxí apíxé Jeseberíyí ríníjé —Í wí mímónípa nerí aí ‘Wíá rókíamoaríjéíníríní.’ rínaríjéríní. Í ámá nioni díjé nínikwíroro nání gé inókíníjé ní móníro omíjé níiarígéyáo sípíní níwíwapiya nurí xaríxarí ní méra waríjagé nání ayé íwé ínro nañwé wíjé ñwéápé nání rídíyowá iníjépi níro yaríjoi. Ímí numímínírí xe owíwapiyínírí síjwé wínaríjé enagí nání míxé rírípaxé ímóníní.²¹ Í xegé íwé yaríjépi ríwímíní ní mamorí kíkíá éwínígínírí xe bí téní onweanírí síjwé wíníjé enagí aiwé xegé íwé ámá wí téní inaríjépi ‘Bí píní owíárímíní.’ míwímónaríníní.²² Arfá et. Nioniyá díjé téní í símíxé xáíwé werí ámá í téní

íwí inarígíáyo xeaníjé xwé wímeari enfáriní. Íwí í wíwapiyaríjéjépi ríwíminí nimamoro kikiá méányí, e wikárimfáriní. ²³ Ámá ímí níxídiro nání xegí niaíwíníjé imónígíáyo ení símíarí níwiri pikímfáriní. Nioní e wíáná síyikí nioniyá imónígíá níníyí níjé re imónipírífáriní, ‘Ámá xwioxíyo dání pí díjé morí pí nání wimónirí yaríjépi adadí wiaríjé, ayí orfani?’ niaiwipírífáriní. Seyíné woxíní woxíní sípí segí egíápi téní xixení píré seamamómfáriní. ²⁴ E nísearirí aí apíxí í wíwapiyaríjéjépi míxídarígíá Taiataira jweagíá wiyíné bí osearimíní. Seyíné xwíyá ámá wí ‘Seteno nearéwapiyaríjé ná ínimí imóníjépiríní.’ rarígíápi aríá míwígíáyíneríní. Seyíné sekaxí xámí searíjépi ámí bí nísearirí íkwikwarimí seaimiméiní. ²⁵ Sekaxí ámí bí íkwikwarimí míseaipe emí enagí aiwí nioní níníxídiróná íá xírarígíápiní ananí nioní weapímíáé nání aníjé miní níxíra úríxíní. ²⁶ Ámá apíxí í wíwapiyimínirí yaríjépi míxídípa nero nioniyá uríjépi miní yoparí imóníe nání níxída nuríjépi dání ímí xopíráríníjé wíá gíyí gíyo seáyí e wímíximfáriní. Émáyo —Ayí ‘Goríxomí símanwíyóníjé ínimí wurínaníméwíní.’ rarígíáyíriní. Ayo seáyí e níwimóníro umejweapíríá nání seáyí e wímíximfáriní. ²⁷ Gí ápo nioní seáyí e nimónirí ámáyo umejweámíá nání nimíxíjépa nioní ámá xopírárí wíáyo ení axípi seáyí e wímíxáná émáyo numejwearóná xwáríá síxí xwíá téní imíxíníjépi ainíxí téní píré uyíkíeááná yuní ikíxenaríjépa ainíxí téní níxírímáná umejweajáná maníyo wí píré wiaikipaxí imónipíríámani. ²⁸ Xopíráríníjé wíá gíyí gíyo síní ímíáo ení míní wímífáriní. ²⁹ Aríá tígíáyíné enjánáyí, xwíyá Goríxoyá kwíyípi síyikí nioniyá

imónigfáyo urariḡf rḡpḡ arfá ókiarḡ umónḡpoyi.” rḡḡoḡ.
nḡrḡrḡ rḡwamiḡf nearḡ wiowárḡrḡixḡnḡ.

3

Aḡf Sadisiyo siyikḡ xfoyáyo nánḡ xwiyfá urḡḡf
nánḡrḡnḡ.

¹“Joxḡ siyikḡ nioniyá Sadisiyo ḡweagḡáyfya aḡfnajomi
rḡwamiḡf re nearḡ wiowárḡrḡixḡnḡ, ‘Kwíyḡ Gorḡxoyá wé
wḡúmḡ dánḡf waú tḡnḡ siḡḡf wé wḡúmḡ dánḡf waú tḡnḡ
apiaú tḡḡo re rḡḡoḡ urḡrḡixḡnḡ, “Nioniḡ joxḡ yarḡḡḡpḡ
nánḡ nḡḡfá imónḡḡnḡ. Seyḡné nánḡ wa re rarḡḡfárḡnḡ,
‘Jisasoyá siyikḡ imónḡḡfá ayḡ sinḡ dḡḡf nḡwḡkwḡro
nánḡ siḡḡnḡḡf imónḡḡoḡ.’ rarḡḡagḡa aí seyḡné rḡxa
peá nḡnḡmoro nánḡ dḡḡf nḡkwḡroarḡḡfápi rḡxa íkwḡkwḡ
yini. ² Nioniḡ nḡnḡxḡdḡro neróná ḡḡ ápo Gorḡxo
‘Apḡ neróná wé rónḡḡf yarḡḡoḡ.’ wimónarḡḡḡpḡ tḡnḡ
xḡxenḡ mepa nero nánḡ sánḡḡf wegḡáyḡné, seyḡné
rḡxa nḡwiápḡnḡmearo segḡ xámi píranḡḡf yagḡfá samḡḡf
nḡwerḡ anḡpá imónḡmḡnḡrḡ yarḡḡḡpḡ ámi dḡḡf aumaúmḡ
nḡḡro eḡḡf siḡḡf eámḡxḡnḡpoyi. ³ Xámi nioniḡ nánḡ arḡfá
nḡwirḡná dḡḡf nḡkwḡrogḡfápi ámi dḡḡf oseainḡnḡ. Apimi
nḡxḡdḡróná segḡ ḡwḡf yarḡḡfápi rḡwḡmḡnḡ mamóḡrḡixḡnḡ.
Sánḡḡf wegḡe dánḡ mḡwiápḡnḡmeapa éánáyḡ, nioniḡ áma
ḡwḡf meámḡnḡrḡ barḡḡfáyḡ yapḡ nḡbḡrḡ maiwḡ ḡweagḡámi
seaímeámḡnḡrḡ yarḡḡná nḡḡfá wḡ re imónḡḡḡfámani, ‘O íná
bḡnḡrḡfenḡḡoḡ?’ yaiwipḡḡfámani. ⁴ E nḡsearḡrḡ aí Sadisiyo
ḡweagḡfá wiyḡné nioniḡ píranḡḡf nḡnḡxḡdḡro nánḡ ḡwḡf mé
neróná segḡ rapḡrapḡ kíyḡnḡḡf mórḡmḡxarḡḡfáyḡnérḡnḡ.
Seyḡné árḡnḡf wḡ sinḡ ḡweaḡoḡ. Seyḡné rapḡrapḡ apḡfá wenḡf
nḡyḡnḡmáná nioniḡ tḡnḡ nawínḡ aḡḡf yanḡwárḡnḡ. Seyḡné
nioniḡ píranḡḡf nḡnḡxḡdḡrḡḡḡfyo dánḡ e epaxḡ imónḡḡḡfá
eḡagḡi nánḡ rarḡḡnḡ. ⁵ Áma nioniḡ nḡnḡxḡdḡróná peá

mínimó xopíráríníjé wíá gíyí gíyo nioní rapírápí apíá wejí rúníjé imóníjéyí uyírírí wigí yoí íkwí ámá díní níyímíjé imóníjé íníná jweapírífa nání yoí jwiráríníjénamí jwiráríníjépi mikwírípa erí gí ápo t́níní xegí anínajowa t́níní síjwí anígíe dání ‘Ayí gí ámáríní.’ urírí emíáríní. ⁶ Aríá t́gíáyíné enánáyí, xwíyíá Goríxoyá kwíyípi síyíkí nioníyá imónígíayo uraríní rípi aríá ókiarí umónípoyí.” ríjotí.’ nírirí ríwamíní eáíríxíní.

Ajé Piradepiayo síyíkí xíoyáyo nání xwíyíá uríní náníríní.

⁷ “Joxí síyíkí nioníyá Piradepiayo jweagíáyíyá anínajomí ríwamíní re nearí wiowáríríxíní, ‘Xewíní aga xegí bí imónírí nepaxíní imónírí eno —O kí míxí ináyí Depito eníná f́á xírínípa aní síjíyo jweapírífa nání f́á xírínjoríní. O f́kwíáná ámá wo ówaní yáripaxí meníní. O ówaní yáraná ámá wo f́kwipaxí meníní. O re ríjotí uríríxíní, ⁸ “Amípí seyíné yarígíápí nání nioní níjíríní. Ení xwapí meánígíáyíné nimóníro aí xwíyíá nioníyápi xaiwí f́á níxíro xeaníní seaikáraná ‘Jisasomí xídarígíáyí wienemaní.’ murípa egíá enagi nání segí śmímaní ríwámíní nioní aní ówaní ámá wo míyáripaxí imóníjéna seaikwíaríríní. ⁹ Ámá ‘Goríxomí yayí oumeanírane nání awí eánarínjwíní.’ níriníro aí surímá nero Setenomí xídarígíáyí — Ayí nepa Judayí mimónípa nero aiwí yapí níró ‘Judayí wieneríní.’ rarígíáyíríní. Ayí nioníyá díníyo dání níbíro wauní níseaikáriníro segí síkwí t́jé e nípíkinímearo níjé re imónípiríríní, ‘Ámá tíyí o díní síxí uyíníyíríní.’ Níjé e imónípiríríní. ¹⁰ Seyíné xwíyíá ‘Ámá xeaníní seaíápímí xwámámí níwiro aníní níxídíxíní.’ searínápi píraníní f́á níxíra warínjagífa

náni nioni xeaniḡf rfa tḡḡf ámá xwfa riri nirimini ḡweagfa niyoni iwamfo wíwapiyini náni wímeanfapimi dani seyḡné seamixeámfarini. ¹¹ Nioni sini mé nibiri seaimeámfa enagi nani wa segf aminanḡwḡ diḡf niyimiḡf inina ḡweapirfa nani dḡkiniḡpirfapi seapirḡpirixiniri nioni ninixḡdiróna fa xirarigfapi aniḡf minf piraniḡf fa xiririxini. ¹² Ámá nioni ninixḡdiróna xopirarf wífa giyf giyo nioni nimeari gf apo Gorixoyá anḡ ḡwfaiwami ikfa xwiyfaniḡf oranjarána ami iwami dani wí peyepirfamani. Ayo gf apo Gorixoyá yofpi ḡwirariri anḡ o ḡweanḡpiyá —Anḡ api Jerusaremí Siḡḡpiyi riniḡpirini. O tḡḡf e anḡnamí dani weḡniniḡpirini. Apiyá yof ḡwirariri emfarini. ¹³ Arfa tḡḡfayḡné enányf, xwiyfá Gorixoyá kwiyfpi siyikf nioniyá imónigfayo urariḡfpi arfa ókiarf umónipoyi.” riḡoi.’ niriḡf rfwamiḡf neari wiowaririxini.

Anḡ Reodisiayo siyikf xfoyáyo nani xwiyfá urinḡf naniḡrini.

¹⁴ “Joxi siyikf nioniyá Reodisiayo ḡweagfayfya anḡnajomi rfwamiḡf re neari wiowaririxini, ‘Nepaxinḡf imóniḡo —O Gorixo ámayo xfo imóniḡfpi nani wíwapiyiwiniḡiniri uowárenapiḡfpi nepáni wíwapiyiri xixeni niḡini yariri enorini. O amipi niḡini Gorixo imixiḡfpi mḡkf ikiḡorini. O re riḡoi uririxini, ¹⁵ “Amipi seyḡné yarigfapi nani nioni niḡfarini. Sogwḡ diḡf yinariḡfpaniḡf yarigfayḡné, seyḡné rfa sininḡf nimóniro nioni aga piraniḡf minixḡdipa yarigfarini. E niseariri aí imiḡf rariḡfniḡf nimóniro aniḡfni diḡf peá ninimoro eni miyarigfarini. Sa sogwḡ diḡf yinariḡfpaniḡf yarigfarini. Seyḡné rfa nisiniri siḡwiriyf, imiḡf niriḡf siḡwiriyf, ‘Ayf

anantirini.’ nimónimintiri éfrini. ¹⁶ Seyné ría misinipa ero iminj miraripa ero nero sa sogwí dñj yinarinjpaninj yarñagfa nani seyné gí manjyo dani emi seaurimomfarini. ¹⁷ Sewaninjyíne ‘Amipi bi mĩneamurogenerini. Amipi xwé ayá tñwaenerini. Amipi aí bi nani mikeamóninjwini.’ niriñro aiwi gí sñwíyo dani seyné imónigfa ripi nani aga majfa imóniñoi. Sipí imóniro áma dñj sipí seaipaxt imóniro uyipeayt imóniro sñwt suparinj imóniro ikwauyixt imóniro egfapi nani sewaninjyíne majfa imóniñagfa nani ¹⁸ nioni seyné ámi piranjt nixdiptrfa nani ewayt xwiyfa ripi bi osearimini, ‘Seyné amipi wí mĩmuronigfayíne imóniptri nani sñjá gorí rfa yeáána sikt nrixanowimána awiaxt imóniñipi bi nioni bf niro áma sñwt seanarína ikwauyixt enagi nĩseanirona ayá seaininjginiñi rapirapt apta wenj yiniptri nani bi bf niro pigí sñwíyo gñniñi niniñro sñwt aniptri nani bi bf niro éfrixini.’ osearimini. ¹⁹ Áma nioni dñj sixt uyinjáy piranjt onixdipoyiniñi mixt nurit siyikt weawapiyarñá enagi nani smt nixeadtpeniro segt fwí yarigfapi rfwimini nĩmamoro éfrixini. ²⁰ Arfa époyt. Nioni segt xwioxtyo fwi éñinj bfariwamini nĩromána ówanj iwanj eearinjñi. Áma go go manjpa arfa niniri ówanj nĩnkwiirfnáy, o tñj e nani nipawiri o tñni yawawi aiwá nawini nanfwrini. ²¹ Áma nioni niniñdirona xopirarñinj wífa gityt gityt nioni xopirart nĩwiarimi gí ápoyá siá ikwianjwĩnamt xfo tñni ñweañapa ayf eni nioni tñni gí siá ikwianjwĩnamt xe niñwearo ámayo umenweápoyiniñi sñwt winimfarini. ²² Arfa tñgfayíne enánáy, xwiyfa Gorixoyá kwiyfpi siyikt nioniyá imónigfayo uranjt ripi arfa ókiart umónfpyt.” rñoi.’ niriñt rfwamñj

neari wíowáríirixini.” niriñiniginí.

4

Oríñá niwiniiríná añnamí Goríxo tññ e imóniñpí winiñf nánirini.

¹ Xwiyfá apí ríxa niniirárímáná eñáná Jononi wenñf yánfáyf winiñaniginí. Añnamí añf ówanf wina íkwiariniñagi niwiniiri manf xámi pékákññf rariniñagi arfá wía axfpá “Amípi apimi dáni rfwíyo nimóninfpí síwá simi nání re nání yapef.” nirenapfagi arfá niwiríná ² axíná re eñniginí. Goríxoyá kwíyfpí nixixéroniginí. Nixixéroáná wenñf éáyf winiñaniginí. Míxř ináyfya síá íkwianwf wina añnamí ñwiráriniñagi winiri anami wo éř ñweañagi winiri eñaniginí. ³ Anami éř ñweaño xegf imóniñpí, ayf sfñá awiaxf jastpáf riniñpí yař kikirori xwinfá eari yariñfpa eri sfñá konirianfyf riniñpí ayfá riri xwinfá eari yariñfpa eri eño e éř ñweañagi niwiniiri opínagwfá sfñá emerái riniñpññf sowiniñf imóniñpí síá íkwianwf anami xapixapf eadřronagi niwiniiri ⁴ íkwianwf anami dáni ámi obaxf bñ 24 imóniñpí midimidáni niñwiráriniga puñagi niwiniiri ámá áminá 24 awa rapřrapf apfá wenf niyíniri aminañwf sfñá gorf tñni imixiniñf niđfkínimáná íkwianwf midimidáni niñwiráriniga puñfimi niñweaxa puñagfa niwiniiri ⁵ íkwianwf áwinimi eñnamí dání ápiañwf néra uri ikaxf nira uri akiriwf nira uri yariñagi niwiniiri uywf wé wfúmi dññf waú —Ayf Goríxoyá kwíyf wé wfúmi dññf waú apí nánirini. Ayf síá íkwianwf anami sfmimanfmini ápiáwf weariniñagi niwiniiri ⁶ íkwianwf anami sfmimanfmini bñ rawřrawaniñf imóniñf bñ rirímá sfñwf winipaxf imóniñpí weñagi niwiniiri

díńǵ tńǵ imónńǵ waú waú awa agwǵ ríwámíní sńǵwńí nírómíxa urí rǵwǵ ríwámíní nírómíxa urí egǵáwa áwíní e ńwearo íkwiańǵńamí mídímídání ńwearo enǵǵá wínńǵanigíní. ⁷ Díńǵ tńǵ imónńǵ wínńǵáwa wo raionńńǵ imónńǵǵǵ —Apí pusǵ sayǵ xwéríxa mǵxǵ yarńǵǵǵríní. Apńńńǵ imónńǵoríní. Ámí wo burímákauńńǵ imónńǵoríní. Ámí wo ámá sńmímanńńńǵ inńǵoríní. Ámí wo apurǵ nǵǵǵǵka warńǵǵǵńńǵ imónńǵoríní. ⁸ Awaú awaú awa woní woní ńwǵ wé wǵúmí dánń wo ero wará nǵǵíní sńǵwńí nírómíxa ugǵáwaríní. Íkwáwńyiraní, árńwńyiraní, bí ǵńńí mńwíarǵ anńǵ miní re nńra warńǵǵáríní, “Ámíná Goríxo, o enń eánńǵ ámá woyáǵ tńńí xńxení mimónńǵoríní. Enńíná dání ńwearí ríná sńńí ńwearí rńwéná anńǵ ńwearí enńoríní. Xewńńí xegǵ bí imónńǵoríní. Aga xegǵ bí imónńǵoríní. Oyí, aga xegǵ bí imónńǵoríní.” ⁹ Íníná e nńra nuro íkwiańǵwǵ anamí ńweañomí, anńǵ imónńǵomí seáyí e umero wé íkwiańǵwǵyo ńǵwńrárńro yayǵ wiro éáná ¹⁰ ámá ámíná 24 imónńǵǵá mídímídání éń ńweagǵáwa íkwiańǵwǵ anamí ńweañomí nupńkínímearo wíǵ amńnanǵwǵ sńǵá gorǵ tńńí imíxínńńǵǵ nǵǵǵńro xńo tńǵ e nńmoauróná re urarńǵǵáríní, ¹¹ “Negǵ Ámínáoxí imónńńí ńwǵáoxí imónńńí enoxńńí, amńǵ nńńí enńǵ imíxńńoxí, ayǵ joxńńńí. Nǵǵíní ǵǵímí dání marńái, joxí simónńńǵǵímí dánńńí imónńńí apímí dání ení sńńí imónńńí enń enǵǵ nání ámá nńńí joxí seáyí e rńmero wé íkwiańǵwǵyo rńǵwńrárńro ‘Enń wíarǵ nńmúrórń eánńoxí, ayǵ joxńńńí.’ rńńro sipaxoxńńńí.” rarńǵáríní.

5

Jono bíkwǵ wína nńtamínímáná wenǵǵí wínńǵ

nánirini.

¹ Íkwianwfnami éf ɲweaŋo wé náú tñni bikwí xopemixiniŋf wina —Anami xegf ríwamiŋf neániríná inriwáminí eániri seáyi riwáminí eániri enŋnarini. Mixf niriñimáná tamixariŋf wé wáfúmi dánf biaú tñni ikiyiŋiniŋf yáriŋiniŋnarini. Ana íkwianwfnami éf ɲweaŋo fá xiriŋagi siŋwí niwiniiri ² ámi siŋwí winfáyf winiŋanigini. Anŋnajf wo rfaiwá enŋf tñni re rariŋagi winiŋanigini, “Wé róniŋf imóniŋf go anani bikwí ana tamixiniŋfpi ararfkímí neri pariŋaxf imónini?” rariŋagi winiŋanigini. ³ O rfaiwá e rariŋagi aí anŋnamí ɲweagfáyfrani, xwfarími ɲweagfáyfrani, xwfarími inimi ɲweagfáyfrani, wo bikwí xopemixiniŋf ana pariŋaxfrani, inimi siŋwí winipaxfrani, wo mimónini. ⁴ Nioni áamá wé róniŋf imóniŋf wo bikwí ana niŋpariri inimi siŋwí winipaxf imóniŋf wo nani pfa meginarfagfa siŋwí niwiniiri nani nioni ɲwí piyf wfrinaríná ⁵ áminá e ɲweagfáyf wo re niriŋinigini, “Joxi ɲwí meapani. Arfa et. Raioniniŋf imóniŋo — O xiáwo írigo Judaoyá gwí axrími dani eweaŋorini. Mixf ináyf Depitoyá xwfa piaxfo dani iwiaroŋorini. O Gorixo tñni xepixepá nironiro mixf inigfáyo rixa xopirarf wiŋo enagi nani bikwí anami tamixiniŋfpi anani ararfkímí neri pariŋaxfrini.” niriŋinigini.

Jono sip+sipt miá womí winiŋf nánirini.

⁶ Nioni weniŋf éáyf winiŋanigini. Sip+sipt miá wo —O áamá pikigfóniŋf imóniŋorini. Siwanf wé wáfúmi dánf waú eri siŋwí wé wáfúmi dánf waú —Siŋwí api Gorixoyá kwíyf wé wáfúmi dánf waú xfo xwfa nirimini wariŋfpi nánirini. Siŋwí api aniri enorini. O ámináyf ákiŋá pánaunána dŋf tŋf imónigfa waú waú íkwianwfná tŋf e midimidáni ɲweaŋána xewanigo

íkwiawfna tñj e éf roñagi winñjanigñi. ⁷ O nuri bikwí ikwiawfnamí ñweañoyá wé náumini xiriñña urápána re enñinigñi. ⁸ Dñj tñj imónigfá waú waú awa tñni áminá 24 e ññweaxa pugfáwa —Awa woni woni kitá fá xiriñño íkfá dñá rñá yeáána dñj ñañ eaarñj bi pñrerixí sñjá gorí tñni imixñjyo magwí xeárññjpi —Apí áamá Gorixoyá imónigfáyí xwiyfá xfomi rñrñmí wiarigfápñrñni. Apí fá xiriñño yarigfáwa tñni sipisipí miaó tñj e nupfkinimearo ⁹ soñj sñj bi ññróná re urigfawixñni, “Joxi rñpñkíána dñxí nupeirñjñpimi dáni áamá fwí nánñ gwññññj ñweagfáyí Gorixoyá imónipñrñfa nánñ roayíroññrñni. E nerñná áamá gwí wñrñ wñrñ ññyonñ dánñ wíyo roayíroññ pñné mñkñ xixegñni rarigfá ññyonñ dánñyí wíyo roayíroññ wará xixegñni írigfá ññyonñ dánñ wíyo roayíroññ wí e wí e gwí mónigfá ññyonñ dánñ wíyo roayíroññ enñ enagñ nánñ bikwí mñxñ rñññña ananñ nurápñrñ tamixñññpi ararñkímí epaxoxñrñni. ¹⁰ Áamá joxi roayíroññyí negí Ñwñáoyá xwioxñyo ñweapñrñfa nánñ wimixñrñ xfoyá apaxñpánñññ imónigfáyí o tñj e ananñ páwiarigfápa ayí enñ páwipaxí imónipñrñfa nánñ wimixñrñ éf enagñ nánñ ayí seáyí e ñimónñro xwñá tñyo umenñweapññrñni.” Soñj sñj ññrññná e rigfawixñni.

Sipisipí miáomi seáyí e umegfá nánñrñni.

¹¹ Nionñ ámñ wenññ éáyí winñjanigñi. Íkwiawfna tñni dñj tñj imónigfá awaú awaú tñni áminá 24 e ññweaxa pugfáwa tñni áwñni e ñweañána anññajñ dñj ñimori fá ropaxí marñái, aga ayá wí dñj mñmopaxíyí mñdñmñdánñ xapñxapñ ññmudñmoro aga mñrónarññagfá ññwññññ wígwí manñ tñni soññ rarññagfá arñá wññjanigñi. ¹² Soññ ññrñóná enñ tñni re rarññagfá arñá wññjanigñi, “*Sipisipí* miá pñkigfó,

ámá níní ‘Seáyí e nimónírí neameḡweapaxoxí, ayí joxíríní.’ uríro ‘Amípí wí mimúropaxoxí, ayí joxíríní.’ uríro ‘Pí pí níjítá eḡpí nání díní aumaúmí inípaxoxí, ayí joxíríní.’ uríro ‘Eḡí wíarí nimúrorí eáníḡoxí, ayí joxíríní.’ uríro wé íkwiaḡwíyo ḡwíráríro seáyí émí umero yayí umero epaxoríní.” E raríḡagíta aríta níwirí ¹³ ámí amípí díní tíní xfo imíxíní, aḡínami ḡweagítafrání, xwíárimí ḡweagítafrání, xwíárimí ínímí ḡweagítafrání, rawírawáyo ḡweaḡyífrání, pí pí ayo eḡpírání, níní soḡí nítróná re raríḡagíta aríta winḡanigíní, “Íkwiaḡwínami éf ḡweaḡo tíní sipísipí miáo tíní seáyí émí umepaxí imónírí wé íkwiaḡwíyo ḡwírárípaxí imónírí seáyí e umíeyoapaxí imónírí seáyí e níneaimónírí neameḡweapaxí imónírí eḡíwaú eḡagí nání aníḡí miní e e néra úwaníḡíní.” raríḡagíta aríta níwirí ¹⁴ díní tíní imóníḡíta awaú awaú “Nepa e imóníwíníḡíní.” rayaríḡagíta aríta níwirí ámíná 24 imóníḡítafí awaúmi nupíkínímearo seáyí e umearíḡagíta winíḡanigíní.

6

Sipísipí miáo bíkwínami tamíxíníḡpí araríkímí eḡí náníríní.

¹ Nioní sipísipí miáo bíkwínami tamíxíníḡ wé wíúmí dání waú eḡpí bí aríkíagi níwínítríná díní tíní imóníḡíta waú waú awa wo akíríwíníḡ nítríná “Eíní.” raríḡagí aríta níwirí ² weníḡí éáyí winíḡanigíní. Osí apíta wení wo winíḡanigíní. Osomí seáyí e xeweaḡo éwaikí bá íá níxírírí ḡweaḡagí winíḡanigíní. Amínaḡwí ámá míxí nítríná xopírárí wíomí wiaríḡítafí wína omí míní wíáná o xopírárí

winíto yapi nimóniri á máyo xopirárf wíamigini úagi wininjanigini.

³ Bíkwinami tamixiniñf ámi bi sipisipf miáo arfkíáná dñf tñf imónigfá waú waú awa ámi wo “Eini.” rariñagi arfá nñwirfná wininjanigini. ⁴ Osf ámi wo, ayfá riño úagi nñwiniñf Gorixo xe osomi xerweaño á má xwfarimi nñwayiróniro awayini ñweagfáyf mxf níkwí naroro wiwini pñpikimf inñrñxiniri owíwapiyiniñf siñwí winariñagi nñwiniñf e eminiñf warfná kirá mxf nani sepiá bá mini wiowarfagi wininjanigini.

⁵ Bíkwinami tamixiniñf ámi bi arfkíáná dñf tñf imónigfá waú waú awa ámi wo “Eini.” rariñagi arfá nñwirfná wenñf éáyf wininjanigini. Osf úrapí pñpfo ñf wo wininjanigini. Osomi seáyf e xerweaño á máyo aiwá onimiápiá nñwiayiri aí ñgwí xwé urirápiñf winfa nani síkerfá bi fá nixiriáná xerweañagi wininjanigini. ⁶ Manñpññf imóniñf bi dñf tñf imónigfá waú waú awami áwiniñf dánf re rariñagi arfá winjanigini, “Witf aiwá sixf aga onimiáwá nani xegf ñgwí rñpi roñfwarini. Á má sfá wiyimi omñf rfá tñf nerfná ñgwí mearigfápi tñf xixeni imóniñfwarini. Barí aiwá sixf aga onimiá wfxaú wá nani xegf ñgwí axfpi weni. Joxf witf aiwá tñf barí aiwá tñf xwirfá ikixéáná xegf ñgwípi seáyf e imóninfa enagi aiwi wainf uraxf tñf ikfá sogwf gñrisf imixarigfápi tñf nani ñgwí seáyf e roniginiñf xwirfá mikixepani.” rariñagi arfá winjanigini.

⁷ Bíkwinami tamixiniñf ámi bi arfkíáná dñf tñf imónigfá yoparo “Eini.” rariñagi arfá nñwirfná ⁸ wenñf éáyf wininjanigini. Osf siyó riñf wo wininjanigini. Osomi xerweaño —O xegf yof Piyoyf wñriniñorini. O xerweañagi wininjanigini. Piyñf Siwí Anfyo

Wáranjɔyɨ rɨnɨŋɔ nawɨnɨ rfwɨmɨnɨ nɨxɛŋweámáná warɨŋagɨ wɨnɨŋanɨgɨnɨ. Gorɨxo awaú áamá xwɨfá rɨrɨ nɨrɨmɨnɨ biaú biaú imónɨgɨfá bɨmɨ nɨpɨkɨrɨná xe mɨxɨf nánɨ nɨwɨwapɨyɨrɨ pɨpɨkɨmɨf erɨ aɨwá nánɨ dɨfwɨ nɨwɨmɨxɨrɨ pɨpɨkɨmɨf erɨ sɨmɨárɨf nɨwɨrɨ pɨpɨkɨmɨf erɨ sɨfwɨ sayɨf orɔanfɔpɔyɨnɨrɨ nɨwɨmɨxɨrɨ pɨpɨkɨmɨf erɨ éisɨxɨnɨrɨ sɨŋwɨf wɨnowárɨfagɨ wɨnɨŋanɨgɨnɨ.

⁹ Bɨkwɨnamɨ tamɨxɨnɨŋɨf ámɨ bɨ arɨkɨáná nɨonɨ wenɨŋɨf éáyɨf wɨnɨŋanɨgɨnɨ. Rɨdɨyowá nánɨ íráf noa peyɨnɨŋɨyo ínɨmɨ áamá xwɨyɨfá Gorɨxoyá wáf urɨmero Jɨsaso uréwapɨyɨŋɨfɨ anɨŋɨf mɨnɨf xɨdɨro yarɨŋagɨfá nánɨ pɨkɨgɨfáyɨfá dɨŋɨyɨf ínɨmɨ e yarɨŋagɨfá wɨnɨŋanɨgɨnɨ.

¹⁰ Ayɨf enɨf tɨnɨf re urarɨŋagɨfá arɨfá wɨŋanɨgɨnɨ, “Ámɨnáoxɨnɨf, aga xegɨf bɨ imónɨrɨf nepaxɨŋɨf imónɨrɨf enjoxɨnɨf, sɨfá ararɨná sɨpɨf neaɨkárɨfá xwɨfáyo ŋweagɨfáyo pɨrɨf mumamó nerɨ nene neapɨkɨgɨfá nánɨ enɨf mɨmeá nerɨ kɨkɨfá erɨfárɨnɨf?” urarɨŋagɨfá arɨfá nɨwɨrɨf ¹¹ nɨyonɨf womɨnɨf womɨnɨf rapɨrapɨf apɨfá wenɨf sepiá wú yɨnɨpɨrɨf nánɨ mɨnɨf nɨwɨrɨf re urarɨŋagɨfá arɨfá wɨŋanɨgɨnɨ, “Seyɨnéf bɨ onɨmɨápɨf sɨnɨf wenɨŋɨf nero kɨkɨfá ŋweáɨrɨxɨnɨf. Seyɨnéf seapɨkɨfápa áamá ápo Gorɨxoyá xɨnáɨwánɨŋɨf imónɨro segɨf sérɨxɨfmeá imónɨro egɨfá wɨnɨyo enɨf xe pɨkɨfɨrɨxɨnɨrɨf yaiwɨŋɨfɨfɨ tɨnɨf xɨxenɨf pɨkɨpɨrɨfɨf nánɨf wenɨŋɨf nerɨ ŋweáɨrɨxɨnɨf.” urarɨŋagɨfá arɨfá wɨŋanɨgɨnɨ.

¹² Bɨkwɨnamɨ tamɨxɨnɨŋɨf ámɨ bɨ arɨkɨáná wenɨŋɨf éáyɨf wɨnɨŋanɨgɨnɨ. Pobonɨf ayɨkwɨf méf erɨf sogwɨf manɨf pɨfɨfóf wárɨrɨf emá xɨfá ayɨfá nɨrɨrɨfɨná ragɨf pwarɨŋɨfɨpánɨŋɨf rɨrɨf ¹³ sɨŋɨf anɨf pɨrɨfyo dánɨf nɨrɨwómɨoarɨfɨná íkɨfá pɨkɨf sogwɨf sɨnɨf yóf meŋáná rfwɨpɨf kɨkɨdɨmɨf éáná píeroarɨŋɨfpa axɨpɨf e píerorɨf ¹⁴ anɨf pɨrɨf íkwɨf wɨnánɨŋɨf áwɨnɨf e naxɨnowárɨnɨfmáná mɨdɨmɨdánɨf nɨxopéga urɨf dɨfwɨf nɨnɨf tɨnɨf pɨrɨŋwɨf nɨnɨf tɨnɨf xámɨf imónɨŋe dánɨf nɨxoyɨfɨpɨga

nuri ámi wí e imóniri yarijagi niwiniiri ¹⁵ xwíayo dánjé mixé ináyé tñni áma wíyo seáyé e wimónigfáyé tñni porisíyo seáyé e wimónigfáyé tñni áma amípi wí mimúrónigfáyé tñni áma xwéríxa imónigfáyé tñni áma kodireaké nero xináiwáníjé nimóniri omíjé wiiarigfá níníyí tñni áma wigé omíjéni yarijagfáyé tñni wiwaníjéyí sñjá ófíyo píni njwearo dífwé sñjá tñni eje yimáronjémi píni njwearo yarijagfá winíjanigíni. ¹⁶ E nero dífwéyo tñni sñjáyo tñni re urarijagfá winíjanigíni, “Sñjá tiyíné, dífwé tiyíné, anani seáyé e neakwarímoí. Ík-wianwínamí éf njweajo sñjwé neaniri sipísipé miáo wiké neaóníjépi píré neamamori enígíniiri ríté neateí. ¹⁷ Sfá sipíyí, sfá awaú wiké neaónigfí enagi nání píré neamamopísíyí ríxa nimóníni enagi nání rarijwíni. Apimí gone múropaxé imóníjwíni? Oweoi.” rarijagfá arfá winíjanigíni.

7

Isireriyé 144,000 egfáyo ipirfá eagfá nániríni.

¹ Api e niwínarímáná aníjajé waú waú xwéa sírífwé biaú biaú imojé midímídáni e éf níroro imíjé xwíayorani, rawírawáyorani, íkfá wíyorani, mepa oeniri imíjé apiaú apiaú imoje baríjépi nípíroro rojagfá niwiniiri ² aníjajé ámi wo ipirfá Jwíá aníjé sñjé imóníjeyá nání íkwíroarigfápi nímaxírímí sogwé weaparíjémi dání nípeyiri aníjajé Goríxo xe xwíarí tñni rawírawá tñni xwírfá ikíxéfríxíniiri sñjwé winíjé waú waú awamí enjé tñni rfaiwá nuríríná ³ áxémá níwiri re uríjínigíni, “None negé Goríxoyá áma xegé xewaxomí djé níwíkwíroro nání xináiwáníjé nimóníro omíjé wiiarigfáyo síni ipirfá mimáyo míweapa enáná xámí xwéa tñni rawírawá tñni íkfá tñni xwírfá mikíxepa

époyi.” urariṅagi arfá niwiri ⁴ ayí rípi eni rinarṅagfa arfá wiṅanigini, “Ámá Gorixoyá ipirfá weáfá nini, 144,000 egfáyí, ayí Isireriyí gwí rírí rírí imónigfá niyoní dányífrini. ⁵ Xiáwo írriṅo Judaoyárimí dányí 12,000 ipirfá earo xiáwo írriṅo Gatoyárimí dányí 12,000 ipirfá earo Rubenoyárimí dányí 12,000 ipirfá earo ⁶ Asaoyárimí dányí 12,000 ipirfá earo Napitaraioyárimí dányí 12,000 ipirfá earo Manasaoyárimí dányí 12,000 ipirfá earo ⁷ Simionoyárimí dányí 12,000 ipirfá earo Ripaioyárimí dányí 12,000 ipirfá earo Isakaoyárimí dányí 12,000 ipirfá earo ⁸ Seburanoyárimí dányí 12,000 ipirfá earo Josepoyárimí dányí 12,000 ipirfá earo Bejimanoyárimí dányí 12,000 ipirfá earo egfáyí ayí apirini.” rinarṅagfa arfá wiṅanigini.

Ámá fá miropaxí wí Gorixomi yayí wigfá nánirini.

⁹ Arfá e niwiárimáná wenṅí éáyí winṅanigini. Ámá ayá wí mirónariṅagi winṅanigini. Dṅí nimirí fá ropaxí mimóniṅyífrini. Ayí ámá gwí xixegfni imónigfá niyoní dányífrini. Gwí wirí wirí xixegfni imónigfáyorani, wará xixegfni írriṅyorani, píné xixegfni rarigfáyorani, ayo niyoní dányí wí axí e nimirónariro rapirapí apfá wení niyínimáná ikwianwina tñi sipisipí miáo tñi agwíriwámíni tṅí e yayí niwiníro nání soná iwí fá nixíro ¹⁰ meaní níróná eṅí tñi re rariṅagfa winṅanigini, “Gorixo, ikwianwínamí éf riweaní ro tñi sipisipí miá ro tñi yeáyí neayimixemeáfíwaúrini.” ráná ¹¹ ikwianwina tñi áminá 24 e niṅweaxa pugfáwa tñi dṅí tṅí imónigfá awaú awaú tñi áwini e eṅáná aṅínají midimidáni xapixapí nimudfimo rogfáyí ikwianwínamí sfmimaníriwámíni nípíkinimearo

Gorixomi yayf numeróná¹² re raritjagfa arfa wijanigini, “Ripi aga nepa imonini. Negf Gorixo yayf umepaxo imoniri seayf emi umepaxo imoniri nfini nani dñf aumaumf inipaxo imoniri yayf wipaxo imoniri weyf umearipaxo imoniri seayf e nneaimoniri neamejweapaxo imoniri ejf sixf eanipaxo imoniri ejo enjagf nani anñf minf inina e e nera uwanigini. Nepa xixeni e imonfwitgini.” raritjagfa winitjanigini.

Rapirapf ragf sipisipf miaoyayo igfa eafayf nanirini.

¹³ Sñwf e winarina aminá e niñweaxa pugfawa wo re nitritjigini, “Áma rapirapf apfa weñf niyini maná re rogfa tiyf gityrini? Gimi dani bñayrini? Joxi nijfarani?” nitragf ¹⁴ nioni re uritjanigini, “Oweot, apoxini nijfari.” urtagf o re nitritjigini, “Áma tiyf xeanñf xwfárimf bi tñf xixeni mimonf seayf e imonñf wimeañf pimi dani bñayrini. Wigf rapirapf ragf sipisipf miaoyayo igfa eána apfa weñf imonitjirini. ¹⁵ Ayinani Gorixoyá ikwianwñnamf smitmanñf dani éf nitroto xegf añf ñwfá riwami dani ikwawiyirani, arfwiyirani, Gorixoyá apaxpánñf imonitgñf wiaritgñf axpfi wiaritgñf. Íkwianwñnamf éf ñweañ anñf smañwññf yeayf wimixinñf. ¹⁶ Áma tiyf ami bi agwf nani mepa ero initgñf nani mtwinipa ero sogwf xawf mtwanipa eri amipi wi wigf warayo rñmenitñwññf mtweáni pa eri enñf. ¹⁷ Ayf rpi nanirini. Sipisipf mio, ikwianwñnamf awini e éf roño sipisipfyo xiáwo piranñf mearitpa ama tñyo axpfi nitmerina initgñf smitñf ayf nitirina dñf niyimñf imonitri nani tñf e nipemeami unñf. Xeanñf wimearina ñwf eañf enti Gorixo sñwritixf nñf kwikwñmñf winñf.” nitritjigini.

8

*Sip*sipf miáo bikwfyo tamixinihf yoparfpi arfkinhf nanirini.

¹ Bikwfnami tamixinihf yoparfpi arfkíaná re imónfagi wininjanigini. Anfnami hfjifá nimónariri bi onimiápi e nemána enána ² anfnajf Gorixoyá agwfrwámini rogfá wé wfúm dánhf waú imónigfáwami pékákf wé wfúm dánhf waú wiági wininjanigini.

³ Anfnajf ámi wo pirerixf sfhá gorf tñni imixinihf wina fá nixirimi nibiri írá sfhá gorf tñni imixinihfpi tñhf e —Api íkwianwfnami agwfrwámini onihfpirini. Api tñhf e éf róána xwfyfá amá Gorixoyá imónigfá nfniyf xfomi ririmf wiarigfápi —Api íráfyo nahwf ridiyowá yarigfápinihf wenfpirini. Api tñni nawini rfá oikeaririri íkfá dfá rfá yeáána dhf nanf earihf xwé bi minf wiági ⁴ anfnajo e rfá ikearána xegf wéyo dáni íkfá dfápiyá sinadhf tñni amá Gorixoyá imónigfá xfomi yarihf wigfápi tñni nawini xfo sfhwf anife peyági nioni sfhwf niwiniri ⁵ anfnajo pirerixf sfhá gorf tñni imixinihfna ámi nimeari rfkwamihf íráfyo wenfpi nixeri pirerixfnami magwf nfyárimána xwfáyo mamówariniginini. Mamówarána akiriwf riri ikaxf riri ápianwf ókiri pobonf eri éagi wininjanigini.

Anfnajf waú waú pékákf rigfá nanirini.

⁶ Anfnajf wé wfúm dánhf waú, pékákf wa tñni xixeni xirigfáwa pékákf ranro nani nimixarinimána ⁷ wo iwamfó pékákf rána re eniginini. Anfnaikf tñni rfá tñni ragf tñni nawini xwfáyo piéroána xwfá nirinini biaú bi enfpi bfbimi enfyf amipi rfá ninowaririna ará nñni nñniri aí íkfá oriwami dánini nepearfagi wininjanigini.

⁸ Anfnajf ámi wo pékákf rána re éagi wininjanigini. Bi dfwf minhf xwé ápiáwf wearihfpinihf imónihfpi

rawirawáyo mamówarínáná rawirawá níní biaú bí imóníhípi bíbí apí nípíní ragí imónírí ⁹ nanwí amípi rawirawáyo yaríhíyí níní biaú bí enípi bíbí piyí erí ewé amípi rawirawáyo waríhíyí níní biaú bí enípi bíbí xwirfá ikíxénírí éagi winíhanigíní.

¹⁰⁻¹¹ Aníhájí ámí wo pékákí ráná re éagi winíhanigíní. Síní xwé wo —O xegí yoí Yíkí Yaríhoyí ríníhóríní. O uyíwí wírí ápiáwí níweríníhí anínamí dání nípiérorfíná iniígí wearíhíyí tíní símíhí meaaríhíyí tíní níní biaú bí imóníhíyí bíbimí piéróáná apí nípíní yíkí imóníhínigíní. Ámá iniígí apimí níníróná yíkí imóníhígí nání obaxí péagfá winíhanigíní.

¹² Aníhájí ámí wo pékákí ráná re éagi winíhanigíní. Sogwí pírí rakínírí emá pírí rakínírí síní pírí rakínírí éagi nání ikwáwíyíná biaú bí imóníhípi bíbimí dání sfá níyinárírí sogwí manípa erí árfwíyíná biaú bí imóníhípi bíbimí dání ení sfá níyinárírí emá tíní síní tíní wfá mókípa erí éagi winíhanigíní.

¹³ Nioní ámí weníhí éáyí apurí wo aní pírfnamí ayá áwiníyo nípurfíná ení tíní re raríhígí arfá winíhanigíní, “Ine, aníhájí awa waú wo yoparowa, ríxa pékákí níhípírí nání imóníhípi. Awa ráná ámá xwíáyo hweagfáyo wímeanfípi nání ine! Ine!” raríhígí arfá winíhanigíní.

9

Aníhájí awaú awaú pékákí nírimáná enáná ámí wo ríhí náníríní.

¹ Aníhájí pékákí xirígíáyí yoparfí waú wo awayá wo pékákí ráná nioní síní anínamí dání piéroní wo xwíamí wenígí níwinírí sínómí siríríkí yoparfí bí mimóníhíyí nání kípi wíagi ² o nurí siríríkí yoparfí bí mimóníhíyí fkwíáná re éagi winíhanigíní. Síhwirfá rfá xwé bimí

wúmi ríninǵ wipaxí imónipírǵayi ayí wigí íkwémínǵyo dání sidinǵ warǵǵáyiriní. ¹¹ Míxí ináyí áxwaxí ayo seáyí e níwimónirí umenweaño, ayí anǵnájí siriríkí yoparí bí mimóninǵyimi menweañoriní. O xegí yoí Xibíruyí píné tǵnǵ níriríná Abadonoyí rarǵǵoriní. Gíríkíyí píné tǵnǵ níriríná Aporiyonoyí rarǵǵoriní. Yoí nípiaúní mǵkǵ ayí o irǵkiarǵño enagí nániríní.

¹² Rǵwǵyo wímeanǵpí nání “Ine” biaú bí rǵǵpí bí rǵxa apí wímeanǵoí. Biaú apimí rǵwǵyo imóninǵpiaú síniríní.

Anǵnájí awa yoparo tǵño pékákí rǵnǵ nániríní.

¹³ Anǵnájí pékákí xirǵǵá awa yoparo tǵño pékákí ráná iráf sǵnǵ gorí tǵnǵ imixinǵnǵ Gorixoyá sǵmǵmanǵmǵnǵ oninǵpiyá síwanǵ biaú biaú tǵnǵ e dání manǵ bí níriríníná ¹⁴ anǵnájí pékákí íá xirǵǵá yoparo tǵñomi re urarinǵagí arǵá winaniginí, “Anǵnájí waú waú inǵǵí Yupǵretisi rapáú tǵnǵ e gwí ǵweagǵawami wǵkweawáret.” urarinǵagí arǵá níwiri ¹⁵ anǵnájí awaú awaú —Awa rǵxa xwiogwí o imónirí emá o imónirí sǵá ayi imónirí éaná e éǵrǵxinirí wimǵxarǵñowariní. Awa nuro ámá xwǵá nírimǵnǵ ǵweagǵáyí biaú bí imónǵǵá bimí pípǵkímí epǵrǵa nání wǵkweawarǵagí níwinirí ¹⁶ “Ámá míxí nání osǵyo xenweagǵáwa dinǵ nímorí íá míropaxí imóninǵoí. Níní 200,000,000 imónǵǵáwaríní.” rarǵnǵǵa arǵá winaniginí. ¹⁷ Osí tǵnǵ seáyí e xenweagǵáyí tǵnǵ nioní orǵnǵ níwiniríná rǵpǵnǵnǵ imóninǵǵa wininǵaniginí. Seáyí e xenweagǵáyí níknǵnǵnǵ rǵáninǵ ayǵá rǵrǵ onagwá werí siyó rǵrǵ enǵyí imanǵro osí mǵnǵ pusí sayí raionǵyí rǵnǵnǵyǵyá mǵnǵnǵnǵ imónirí osí manǵyo dání rǵá ápiáwí tǵnǵ síǵwirǵá tǵnǵ sǵnǵ xegí yoí sarǵpái rǵnǵnǵ rǵá síǵ ininǵpí tǵnǵ kwíyí orí yarǵnǵagí síǵwí wininǵaniginí. ¹⁸ Rǵá ápiáwí tǵnǵ síǵwirǵá

t́nńi sńńá rńá sńńf inńńpńi t́nńi osńńyńyá mańńyo dńńń kwńńyńf omomńf nerńńńá xeańńńf apiańń apńi imónńńfńpimńi dńńń ámá nńńń biańń bńi imónńgńá bimńi pńikiarńagńa winńńńanigńńń. ¹⁹ Osńńyńyá sowńf sidńńrńńńńfńf nimónńmńńń sńńrńńfńf sidńńrńf mńńńf imónńńagńi nńńń apimńi dńńń ámáyo pńikiarńgńá eńagńi nńńń ayńf wigńf eńńf eńńńńfńf ámá pńikipaxńf imónńńfńpńi mańńyo dńńń imónńrńi sowńńyo dńńń imónńrńi eńagńi winńńńanigńńń. ²⁰ Ámá nńńń biańń bńi imónńgńáyo xeańńńf apiańń apńi nńwikarńńńńá bńbiańń mńpńikińńápińń re egńawixńńń. Wigńf ńńńá wé tńńń imixńgńápińf peá mńmopa nero imńf dńńńf wńkwńroarńgńápińf pńńń mńwiarńpa ero wigńf ńńńá sńńá gorńf tńńń imixńro sirńpa tńńń imixńro kapá tńńń imixńro aga sńńá tńńń imixńro íkńá tńńń imixńro yarńgńápińf —Apńi wń sńńwń anńrńi arńá wirńi ańńf erńi mńyarńńńpńrńńń. Apńi anńńf mńńf íá nńxńrńro sńmńf sńmńf e mearńgńápińf pńńń mńwiarńpa egńawixńńń. ²¹ Wigńf pńikíxwńńfńf nńra warńgńápińf tńńń ayáńf nńra warńgńápińf tńńń fńwń nńga warńgńápińf tńńń fńwń meamearńgńápińf tńńń apńi nńpńńń enńi rńwńmńńń mńmamogńawixńńń.

10

Jono bńkwńf onńmńá bńkwńf nurápińi nńńf nńńrńńń.

¹ Nionńi wenńńfńf éáyńf winńńńanigńńń. Ańńńajńf eńńf sńxńf eńńńńfńf ámńi wo —O agwńf xopńxopńf rónńrńi xegńf mńńńyo opńńagwńá dńkńńrńi nerńi xegńf sńmńmańńf sogwńńńfńf wńá ókńrńi xegńf sńkwńyo dńńń rńá ápiáwńńńńf werńi nemńńń ańńńnamńi dńńń wepńnarńńagńi winńńńanigńńń. ² O bńkwńf onńmńá parńńńńf bńkwńf íá nńxńrńrńi sisńxńńf nńrorńńń sńkwńf náń rawńrawáyo osaxńrńi onamńńńń xwńńyo osaxńrńi nerńi nńrómńńń ³ pusńf sayńf xwérńxa raionńyń rńńńńf awńf nńrńńńńá ayá wń yaiwńámńf mńararńńńpa eńńf tńńń nńrńmńńń eńńńá akńrńwńf wé wńńmńi dńńńf wań rayńgńawixńńń.

⁴ Akiriwí wé wíúmí dání wáú apí níràyimáná enáná nioní ríxa ríwamíngí eámínírí yaríná xwíyíá ańńnamí dání re rínénapfáǵí arfá wíjanigíní, “Xwíyíá akiriwí wé wíúmí dání wáú apí níríríná ríápi ríwamíngí meapa nerí ínimí áyá eaárei.” rínénapfáǵí arfá níwirí ⁵ ańńnají síkwí sisixírí níróríná rawírawáyo osaxírí xwíáyo osaxírí enagí wínfáo wé náú nímíeyoarí ańńnamí nimíxírí ⁶ sńǵá womí dáníníngí níríríná aníngí íníná ńweańo tńǵí e dání —O ańńna imíxírí amípí nńní e enjýf imíxírí erí xwíarí imíxírí amípí nńní e enjýf imíxírí erí rawírawá imíxírí amípí nńní e enjýf imíxírí erí enoríní. O tńǵí e dáníníngí ańńnajo re raríngagí wínńjanigíní, “Goríxo ‘E éimígíní. E éimígíní.’ yaiwíaríngípi sńní yómíngí wí nenímeníngí. ⁷ Ańńnají pékákí fá xírígíáyí yoparo pékákí rínfápi tńǵíná Goríxo eníná dání dńǵí neńwíperi yumfí dńǵí ‘E éimígíní. E éimígíní.’ yaiwíaríngí xegf wfá rókiamoagfáwamí —Awa xegf xínáíwáníngí nimóníro omíngí wíagfááwaríní. Awamí áwanf uríngípi tńní xíxeni axfpi nenfáriní.” Ańńnajo e raríngagí níwínírí ⁸ manf ańńnamí dání rínénapfáǵí arfá wíápi ámí níríníríná re rínénaparíngagí arfá wíjanigíní, “Joxí nurí ańńnají sisixírí níróríná rawírawáyo osaxírí xwíáyo osaxírí nerí rońomi bíkwí paríníngí fá xíríngípkwí urápei.” rínénaparíngagí arfá níwirí ⁹ nioní nurí ańńnajomí “Bíkwí onímíápkwí niapeí.” urfagí o re níríngínigíní, “Joxí nínírápirí nei. Níníríná manfyo awfí pńkí iníngíníngí nísirí aiwí agwíyo dání ayf yíkí ríduníníngí.” níríngí ¹⁰ nioní bíkwí onímíápkwí nurápirí níníríná gí manfyo ayf awfí pńkí iníngíníngí níagí aiwí nínówarímáná enáná gí agwíyo dání yíkí nídunfagí ¹¹ awa re nírígíawixíní, “Amípí ámá gwí wírí

wírí obaxf imónigfáyo wímeari áamá axf e gwf mónigfá obaxfyo wímeari xwíyá mfkf xegf bi xegf bi rarigfá obaxfyo wímeari mîxf ináyf obaxfyo wímeari enfápi nání ámí wfá rókiamoi.” nîrigfawixini.

11

Gorixo imóniñfpi nání mfkf imónipisfiwáu nánirini.

¹ Iwamfó yarigfá xoyfwanñf imóniñf wá niniapiri re niriñnigini, “Joxi niwiápnimeari añf Gorixoní nání ridiyowá yarigfiwami xoyfwa awá tñni iwamfó e e néra uri ridiyowá nání iráf onñfipimi iwamfó eri áamá nîbro Gorixoní yayf nimearigfáyo fá rîromf eri ei.
² Ridiyowá yarigfiwami wáfwami ‘Xe oeni.’ niyaiwiri iwamfó mepani. Áamá gwf xewfyf wigf dñf tñni xe érixiniri sñwf winfá enagi nání iwamfó mepani. Wigf dñf tñni neróná emá 42 pwearná añf ñwfápimi xórór nero sipí wikáripfáriní.
³ Sipí wikáriná gf áamá nioni imóniñapi nání mfkf imónigfiwáu xe wfá urókiamopaxf oimónfpiyini sñwf winána awáu okiyfá wí minf bekf wú nkfkíyinimáná sfá 1,260 imóniñfyf — Sfá ayf emá 42 nání xixeni imónini. Sfá ayf pwearná áamá wigf fwf néra warigfápi rfwfmíni omamópoyiniri wfá urókiamopisfirini.” niriñnigini.
⁴ Awáu íkfá oripfyi rinñf wáu tñni íkwianwf uyfwf ikwiáripfáfa nání winfxáu tñni sfmímanf Gorixoyá —O xwfá niyoni nání Ámíná imóniñorini. Oyá sfmímanfmíni ronfpi yapí imónigfiwaurini.
⁵ Áamá awáu tñni mîxf inarigfáyf awaumí sipí wikáraniri nerfnáyf, awaúyá manfyo dání rfá ápiáwf nipeyari ayo rfá ninfáriní. “Awaumi sipí owikáraneyi.” yaiwífá gíyf gíyo rfá apimi dání aga nîpikipisfirini.
⁶ Emá awáu wfá urókiamoarigfíyo

iniá meapa oeniri anj pirinami yeayf yimixaripaxf imoniri inigt raf imonini nani imixipaxf imoniri gini gina “Xwifayo nweagfayo e owikaraiyi.” wimonifina anani egf dnf tni xeanif ayf ayf nni wikaripaxf imoniri neri ⁷ xwiyfa Gorixo wfa rokiamoisixitni urifpi tni xixeni rixa nurarimana enana nanwf mixf yarif siririkf yoparf bi mimonifiyimi dani peyeaf awau tni mixf niniro awaumi xopirarf niwiri pikinifirini. ⁸ Pikiana piyowau anj xwe apimi —Anj egf Aminomi eni yekwiroarigfapi nani rarifini. Anj api nani nifirina rasf niniro Sodomiyi riro Isipiyi riro yarigfipirini. Anj xwe apimi awau of e piyf opisifirini. ⁹⁻¹⁰ E piyf wenana sfa wiyau wiyi noriri ami wiyi oriminitni yarina ama wara xixegfni iriro egfayo dnf tni gwf wirf wiri imonigfayo dnf tni pfné xixegfni rarigfayo dnf tni gwf bi bi monigfayo dnf tni nibimiro xe piyowau mi xwfa oweyaripoyiniri sifwf miwinipa nero sifwf niwinayiro wfa rokiamofiwau, ama xwifayo nweagfayo rnfif ayikwf niwia mufiwau rixa pegfi nani ayf yayf seayimi dani nera upfiririni. E nerona aiwa xwe nimixiro niga uro wigf amayf yayf owiniri amipi nanfyf anfa yanf iniro nera warina ¹¹ rixa sfa wiyau wiyi norimana wiyifjimi awini e dani re enifigini. Gorixo xfomi dani ami awaumi dnf sixf uyarana awau ami sif neri ef rogfisixitni. Ef rona ama awaumi sifwf winayarigfayf dnf niyaga nuro wayf ayikwf miwinarina ¹² awau xwiyfa bi aninami dani enj tni re rinenapfagi arfa wigfisixitni, “Awagwi re nani yarfpiyi.” Arfa e niwiri agwf tni aninami nani peyarifagfi awau tni mixf inigfayf sifwf winowarana ¹³ axina re enifigini. Pobonf xwfa yaiwiamf enifigini. Xwfa yaiwiamf eana anj anj apimi mirinif wé wukau

imóniḡḡpḡ bḡ nḡpḡnḡ pḡnanowirḡ áamá e ḡweagḡfá enḡ 7,000 penowiro éagḡfá aḡḡ apimḡ ḡweagḡfá mḡpétáyḡ enḡ óf nikárḡnḡro ḡwḡfá aḡḡnamḡ ḡweaḡomḡ seáyḡ e numeróná “Enḡ eánḡḡoxḡ, ayḡ joxḡrḡnḡ.” urarḡḡagḡfá wḡnḡḡjanigḡnḡ. Nionḡ orḡḡá nḡwḡnḡrḡfḡná e wḡnḡḡjanigḡnḡ.

¹⁴ Rḡwḡyo wḡmeanḡpḡ nánḡ “Ine” biaú bḡ rḡḡpḡ áwḡnḡ e enḡḡpḡ rḡxa apḡ imónḡḡoḡ. Apimḡ rḡwḡyo imónḡnḡpḡ aḡḡnḡ imónḡnḡḡoḡ.

Aḡḡnajḡ pékákḡ xḡrḡḡfá yoparo pékákḡ rḡḡfá nánḡrḡnḡ.

¹⁵ Aḡḡnajḡ pékákḡ xḡrḡḡfá wé wḡúmḡ dánḡ wáu imónḡḡfáwa yoparo pékákḡ ráná aḡḡnamḡ dánḡ maḡḡ obaxḡ enḡ tḡnḡ re nḡrḡga warḡḡagḡ arḡfá wiḡjanigḡnḡ, “Xwḡárímḡ meḡweapaxḡ nánḡ imónḡḡḡpḡ sḡnḡ wḡyḡyá marḡfáḡ, rḡxa negḡ Ámináo tḡnḡ xegḡ áamá nene yeáyḡ neayimḡxemeanḡfá nánḡ oyá dḡḡḡfá tḡnḡ arḡowayá xwḡfá piaxḡyo dánḡ iwiaronḡoyḡ rarḡḡwáo tḡnḡ awaúyápḡnḡrḡnḡ. O wḡ anḡfá mimónḡfá anḡḡfá ínḡná nḡḡwearḡ meḡweanḡárḡnḡ.” nḡrḡga warḡḡagḡ arḡfá nḡwirḡ ¹⁶ áamá áminá 24 Gorḡxo tḡḡfá e íkwianḡwḡyo éf nḡḡwearo xapḡxapḡ nḡḡweaxa pugḡfáwa wigḡfá sḡmḡmaḡḡmḡnḡ nḡpḡkḡnḡmearo Gorḡxomḡ yayḡ numeróná ¹⁷ re urarḡḡagḡfá arḡfá wiḡjanigḡnḡ, “Áminá Gorḡxoxḡnḡ, enḡ sixḡfá eánḡḡfá nḡyonḡ seáyḡ e wimónḡḡoxḡnḡ, rḡná ḡwearḡ enḡná dánḡ anḡḡfá ḡwearḡ enḡoxḡnḡ, joxḡ enḡná dánḡ enḡ sixḡfá eánḡḡfá néra bagḡḡpḡ tḡnḡ rḡxa xḡxenḡ nerḡ xwḡárímḡ iwamḡfó meḡweaḡagḡfá nánḡ none yayḡ siarḡḡwḡnḡ. ¹⁸ Áamá gwḡfá bḡ bḡ mónḡḡfá nḡnḡ joxḡ nánḡ wikḡ nḡrónḡro ‘Omḡ ínḡmḡ wḡ wurḡnanḡmḡwḡnḡ.’ yaiwḡagḡfá aiwḡfá joxḡfá ayo wikḡfá wónḡḡḡpḡfá wḡwapḡyirḡná rḡxa nimónḡnḡḡoḡ. Rḡná áamá pegḡfáyo xwḡrḡxḡfá numerḡ eyeyḡrómḡfá wirḡnárḡnḡ. Rḡná wḡfá rókiamoarḡḡfá, dḡxḡfá rḡnáiáwánḡḡfá nimónḡro

omɨŋf sɨiarɨgfáyo yayf nɨwimorɨ ‘Apɨ wɨmɨgɨnɨ.’ yaiwiŋfɨpɨ mɨnɨ wirɨ áamá dɨxɨf imónɨgfá joxɨ nánɨ wáyf nɨsiro píranɨŋf xɨdarɨgfá, sɨyikwɨnɨŋf imónɨgfáyoranɨ, xwénɨŋf imónɨgfáyoranɨ, ayo enɨ yayf nɨwimorɨ ‘Apɨ wɨmɨgɨnɨ.’ yaiwiŋfɨpɨ mɨnɨ wirɨ áamá xwɨárɨmɨ xwɨrɨfá ikɨxearɨgfáyo xwɨrɨfá wikɨxerɨ erɨná, ayf rɨxa rɨnárɨnɨ.” rarɨŋagɨfá arɨfá nɨwirɨ wɨnɨŋanɨgɨnɨ. ¹⁹ Gorɨxoyá anɨ ŋwɨfá anɨnamɨ enɨwá fkwɨnɨrɨ bokɨsf xwɨyɨfá Gorɨxo enɨná réroárɨŋfɨpɨ nánɨ imɨxɨnɨŋfɨwá anɨf iwámɨ dánɨ sɨŋánɨ imónɨrɨ éaná re enɨnɨgɨnɨ. Ápɨanɨwɨf ókɨmɨxayɨrɨf ikaxɨf rayɨrɨf akɨrɨwɨf rayɨrɨf pobonɨf erɨf anɨfnaɨkf ayá wɨf erɨf éagɨf wɨnɨŋanɨgɨnɨ.

12

Ekɨyɨŋf iwɨf wo inɨŋfɨpɨ tɨnɨf apɨxɨf wɨf inɨŋfɨpɨ tɨnɨf nánɨrɨnɨf.

¹ Ekɨyɨŋf anɨf pɨrɨfyo ayá sfwɨf ropaxɨf bɨ nɨnɨrɨfná rɨpɨf imónɨŋnɨgɨnɨf. Apɨxɨf wɨf —Í sogwo rapɨrapɨnɨŋf yɨnɨrɨf xegɨf sɨkwɨf emáomɨf ikwɨárɨrɨf amɨnarɨwɨf sɨŋf wé wúkaú sɨkwɨf waú tɨŋf dɨfkinɨrɨf nemáná ² nɨaíwɨf agwɨf enɨrɨnɨf. Í nɨaíwɨf xɨrɨmɨnɨrɨf nánɨ sɨŋwɨf wanarɨŋagɨf rɨnɨŋf ayɨkwɨf mɨwɨnarɨŋagɨf nánɨ “Anɨnɨf oxɨrɨmɨnɨf.” nɨyɨaiwirɨf “yeyɨf” rɨŋnɨgɨnɨf.

³ Ekɨyɨŋf ámɨf bɨf anɨf pɨrɨfyo nɨnɨrɨfná rɨpɨf imónɨŋnɨgɨnɨf. Iwɨf ayɨfá rɨŋf xwéf wo —O mɨŋf wé wɨfúmɨf dánɨf waú imorɨf sɨwanɨf wé wúkaú mɨŋfyo dánɨf rémówapɨrɨf dɨrɨf mɨxɨf ináyɨf dɨfkinarɨgfá imónɨŋf wé wɨfúmɨf dánɨf waú mɨŋfyo xɨxenɨf nɨdɨfkgɨfá urɨf enɨorɨnɨf. O anɨf pɨrɨfyo e sɨŋánɨf nɨmónɨrɨf re enɨnɨgɨnɨf. ⁴ Sɨŋf bɨaúf bɨf egɨfá bɨmɨf xegɨf sowɨf tɨnɨf anɨfnamɨf dánɨf áiraírómɨf énapáná xwɨfáyo píerɨnowɨŋnɨgɨnɨf. E nemáná iwɨf xwéof “Apɨxɨf nɨaíwɨf xɨrɨmɨnɨrɨf yarɨŋɨf rɨxa nɨaíwɨf xɨráná

oroanímíntí.” nīyaiwiri ímí agwíríwámíntí urojáná ⁵ í nīáíwí oxí womí —O ainíxí wá íá nīxírírí ámá gwí bí bí mónígfá nīyoní umeṅweanfa nání imónírí xwíyífá xfoyápímí mímúropaxí imónírí enforíntí. Omí í xíríṅínígíntí. Nīáíwí omí nīxírímáná eṅjáná íwo Goríxoyá dīṅfí t́nńí xfo íkwianṅwfnamí ṅweaṅe nání nīpeyírí ṅweaṅáná ⁶ apíxí ámá dīṅfí meañfí e nání éf uṅínígíntí. Goríxo í e nání éf nurí ṅweáwínígínírí aníṅfínńí wímíxíyáriṅe nání nurí ṅweaṅáná aiwá nīwiro píráníṅfí mearf́ná sfá 1,260 nóra uṅínígíntí.

⁷ Aṅf́namí dání mīxí nīnowíápfníroná aṅf́najf́ Maikoroyí ríníṅo t́nńí xegf́ aṅf́najowa t́nńí mídání nírómáná iwí xwéo t́nńí mīxí níníroná iwo ení aṅf́najf́ xfómi xfdarígf́áwa t́nńí mídání nírómáná mīxí níníro aí ⁸ iwowa eṅf́ mīweánípa nero nání síní aṅf́namí ṅweapaxí mímóníṅagf́a nání ⁹ Maikorowa iwomí mamówárenapígf́awíxíntí. Sidíro eṅíná dání oboyí ríro Setenoyí ríro egf́o, ayf́ orínńí. Ámá xwíáyo ṅweagf́a nńńí f́wí oépoyínírí yapf́ nīwíwapíya waríṅo, ayf́ orínńí. Omí xwíáyo nání mamówárenapíro aṅf́najf́ omí nīxídf́ro yarígf́áwamí mamówárenapíro éagf́a ¹⁰ nioní arf́a wíáyf́ aṅf́namí dání xwíyífá bí eṅf́ t́nńí re rínénaparíṅagí arf́a wíṅanígíntí, “Goríxo eṅf́ eáníṅf́ xfo imóníṅf́pí t́nńí erí ámá xfoyá imóníṅf́yo yeáyf́ uyímíxemearí mīxí ináyf́ yapí nímónírí xwioxf́yo mīmeámf́ nerí umeṅwearí ení ríxa agwírínńí. Yeáyf́ uyímíxemeanfa nání oyá dīṅf́ t́nńí arf́owayá xwíá píaxf́yo dání iwíaróṅo, o xegf́ nénf́ t́ṅo nímóníríṅf́yo dání ámá xwíáyo ṅweagf́áyo wíwapíyíní ríxa agwírínńí. Ayf́ rípi nánírínńí. Jisasomí dīṅf́ nīwíkwíroro nání xexf́xexírímeá imónígf́áyo xwíyífá uxekwímoayaríṅomí —O negf́ Goríxoyá síṅwíyo dání íkwáwíyiraní,

árfwiyirani, xwiyfá uxekwímoayariñorini. Omi rixa xwíayo mamówarfáriní. ¹¹ Negf níríxímeáyí ‘Sipísipí miáo nene yeáyí neayimíxemeanfá nání neapeñírfáni?’ niyaiwiro ragf oyáyo igfáníñf eáníro o nání xwiyfá wáf uríyiro neríñfyo dání obomí xopíraráf wífaríní. Ayf omí xopíraráf níwiríná wiwaníñfýf wá mumíxínf ‘Wa nene Jisasomí xfdaríñagwí nání níneapíkironá ayf aníní xe oneapíkípoýí.’ niyaiwiro xfdígtáyírfíní. ¹² Ayínání añf rínaxí tñní re ñweagfáyíné tñní díñf nífá oseainíní. E nerí aí xwíaríxí tñní rawírawáwáxí tñní ine! Obo xwíarímí seyfné tíñf e nání rixa wéf enagí nání raríñfíní. O ‘Aníñf xwíarímí níñweámáná epaxonímání. Re ení pírí nírakípírfí añwí ayorfáni?’ niyaiwirí nání xegf wíkf nónírfí seainípfí rfá ápiáwfníñf imóníñagí nání ine!” Xwiyfá añfnámí dání e rínénaparíñagí arfá wijanigíní.

¹³ Iwf xwéo “Rixa xwíarímí rínímamówárenapáoí?” niyaiwirí apíxíf níáíwíf oxo xírfímí míxí eaaxfdíñínigíní. ¹⁴ Míxí eaaxfdífagí aí apíxíf ámá díñf meanfíyo xíf nání wímíxíyárine nání nípfípfíka ounírfí nabíkináo íwf wíníxáu ímí uñwiráraná í sídíro tíñf e pfíñí níwiárímí nípfípfíka nurí e ñweañáná xwiogwí wáu wo ní múrorí ámí wo áwíní e imóníe nání aiwá níwiro píraníñf umegfawíxíní. ¹⁵ Sídíro iniígtf xegf manfíyo dání peyeáu iniígtf waxfníñf númí nurí ímí níxemí níwerí opíkínírfí imíxowárfagí aí ¹⁶ xwíarí apíxímí arírá níwiríná re eníñigíní. Iniígtf waxí íwf xwéo apíxímí opíkínírfí xwírfá dowárfú xwíarí xegf manfí nexoarí níñínigíní. ¹⁷⁻¹⁸ Iwo síñwíf e níwínírfí apíxíf nání wíkf rfá ápiáwfníñf níwónírfí nání níáíwíf apíxíf í xírfíñf wíníyo míxíf wímínírfí uñínigíní. Ayf ámá sekaxí Goríxo uríñfípfí xfdíro xwiyfá Jisaso nání ríñfípfí

dĩḡf íá xĩrĩro yarĩḡfáyf enḡḡf nánĩ ayo mĩxř wĩmĩnĩrĩ nánĩ nurĩ rawĩrawáyo imañf e éf roárinḡnĩḡnĩ.

13

Nañwf mĩxř yarĩḡf rawĩrawáyo dánĩ fwiapĩḡo nánĩrĩnĩ.

¹ Nionĩ nañwf mĩxř yarĩḡf wo rawĩrawáyo dánĩ fwiapariḡḡḡf nĩwĩnĩrĩ o sĩwanḡf wé wúkaú rémówapĩrĩ mĩḡf wé wfúmi dánḡf waú imorĩ eḡo xegř sĩwanḡf wé wúkaú apimĩ wámĩnĩ wámĩnĩ dĩrř mĩxř ináyř dřkĩnarĩḡfápf nĩdřkĩḡa urĩ xegř mĩḡf wé wfúmi dánḡf waú apimĩ womĩnĩ womĩnĩ yoř Gorĩxomĩ ikayřwf umeararĩḡfápf rřwamĩḡf nĩḡwiráriga urĩ enḡḡf wĩnĩḡanĩḡnĩ. ² Nañwf mĩxř yarĩḡf nionĩ sĩḡwf wĩnřáo pusř sayř papearĩxř imónĩḡf repatřyř rĩnĩḡyřnĩḡf imónĩrĩ xegř sĩkwř ayř nañwf beyář rĩnĩḡyřyápfĩnĩḡf imónĩrĩ xegř mañf ayř pusř sayř raionřyř rĩnĩḡyřyánĩḡf imónĩrĩ enḡorĩnĩ. Iwř xwéo nañwf mĩxř yarĩḡo xřo třnĩ xĩxenĩ oimónĩrĩ sĩḡwf nĩwĩnĩrĩ nánĩ enḡf eánĩḡf xřo yarĩḡřpf sĩxř umĩmorĩ xřo ámáyo seáyř e nĩwimónĩrĩ umenḡweaarĩḡřpa axřpf oimónĩrĩ wimĩxĩrĩ xřo nénř třḡf seáyř e imónĩḡřpf axřpf oimónĩrĩ wimĩxĩrĩ enḡorĩnĩ.

³ Mĩḡf wĩyimi mĩḡf rogřá igĩ ayř nĩpĩkipaxř rogřánĩḡf imónĩḡḡḡf wĩnĩḡanĩḡnĩ. Ámá xwřá nĩrĩmĩnĩ ḡweagřáyř “Nañwo arĩḡe nerĩ sĩḡf enḡřřanĩ?” nĩyaiwiro o nánĩ ududř nĩwĩnřóná nĩxřdĩro ⁴ iwo nañwomĩ xřo nénř třḡf imónĩḡřpf axřpf wimĩxřř enḡḡf nánĩ xřomĩ seáyř e numero nañwomĩ enĩ axřpf seáyř e numeróná re nĩra ugřawixĩnĩ, “Nañwo třnĩ go xĩxenĩ imónĩnĩ? O třnĩ go mĩxř xĩxe inĩpaxř imónĩnĩ?” nĩra ugřawixĩnĩ.

⁵ Gorĩxo nañwo xegř dĩḡf třnĩ xe mañf nĩyoámorĩ weyř nĩmenĩrĩ ikayřwf nĩnĩmeara úwĩnĩḡĩnĩrĩ sĩḡwf

wíniri emá 42 múroarfná api enfa nání nénf tñóniñf nimóniri éwiniñiniri sñwí wíniri éagi⁶ o re enñiniginí. Mañf niyoámori Gorixo nání ikayfwí nimearífná oyá yofo ikayfwí meariri añf ñwfa oyáiwá nání ikayfwí meariri añfnami ñweagfáyf nání ikayfwí meariri enñiniginí. ⁷ Gorixo áamá xfoyá imónigfáyo nañwo xe míf xñwí xopírarf wíwiniñiniri sñwí wíniri xe nénf tñóniñf nimóniri áamá gwí wírf wíri niyoni tñni wará xixegñi írigfá niyoni tñni pñé xixegñi rarigfá niyoni tñni gwí bi bi mónigfá niyoni tñni ayo seáyí e wimóníwiniñiniri sñwí wíniri enñiniginí. ⁸ Ayínání áamá xwfáyo ñweagfáyf nñni —Áamá eníná Gorixo xwfarí imixiñíná dání wigf yoí ikwí dñf niyimiñf mearífa nání ñwirárinñfnami —Ana sipísipf pikigfoyanarini. Anami yoí ñwirárinñfyf marfái, áamá yoí mñwirárinñfyf nañwo nene nání yayf owiniri seáyí e umepfáriní.

⁹ Áamá arfá tñgáyné enánáyf, arfá ókiarf mónipoyí. ¹⁰ Áamá Gorixo “Xe gwí uyírxini.” waiwiñf go go apimi wí múropaxf imónínfámani. Áamá “Kirá tñni xe pikírxini.” waiwiñf go go apimi wí múropaxf imónínfámani. Api imónánáyf, Gorixoyá imónigfáyné segf dñf wíkwfroarigfápi pñni mñwiarf anñf minf xwámámf nñwia úfrixini.

Nañwí xwfáyo dání fwiapñño nánirini.

¹¹ Nioni nañwí ámi wo xwfáyo dání fwiaparñgá nñwíniri o sipísipf miá mñfyó dání sñwanf wíyáú rémoarñfpa rémori xegf xwíyfá nñirfná iwí xwíyfá rarñfpa riri yarñgá wññaniginí. ¹² O nañwí xámi fwiapñjoyá nénf imóniñf nñpimíni dání nñwiirfná áamá xwfáyo ñweagfá nñni nañwí xámi fwiapñño, igí nñpkipaxf weñomí nupfkinímearo seáyí e umépoyniri

mírákwíkwí wíaxídirí ¹³ emímí ayá ríwamónipaxí xíxegíni bí eri neríiná ámá síñwí anígíe dání oyá díní tíni ríá wearíñí bí aí anínamí dání xwíáyo piéróna-payaríñípi tíni yapí wíwapiyaríñítríni. ¹⁴ E neríiná emímí Goríxo nañwí wíoyá néní tíñí imóníñípimi dání xe wíwapiyipaxí oimóníri síñwí winííppimi dání ámá xwíáyo ñweagíáyo yapí níwíwapiyirí re uraríñítríni, “Xwíáyo ñweagíáyíné xopaikígí nañwí míñí rogíá ámí síñí imóníñóníñí imóníñí bí nimíxíro éf urárátpoyí.” uraríñí engí nání ¹⁵ ayí e éaná nañwí ríwíyo fíwapiño xopaikígí imóníñípi nímeari síñí oeníri símí ófíyo dání píramí wíaná síñí imóníñínigíni. Goríxo nañwí xwíáyo dání fíwapiño xegí wóníñí xopaikígí imóníñípimi símí ófíyo dání píramí wíípimi dání xe síñí nimóníri xwíyíá ríri ámá xébimi xómíñí níyíkwiro seáyí e mumearígíáyo opíkípoyníri ríri epaxí imóníwínígíni síñwí wíníñí engí nání e imóníñínigíni. ¹⁶ Nañwí xwíáyo dání fíwapiño e nemáná xíoyá mañíyo dání ámá níyoní síyikwíñíñí imónígíápiamíraní, mamadíríxamíraní, ámá amípi wí mímúrónígíáyoraní, uyípeayí imónígíáyoraní, ámá xínáíwáníñí nimóníro omíñí wíarígíáyoraní, wíwíni meñweánígíáyoraní, ayo níyoní ipíríá nearíiná wíyo wé náúmí earo wíyo mimáyo earo egíawíxíni. ¹⁷ E neríñíyo dání ámá ipíríá nañwoyá yoí tíníraní, nabá xíoyá yoípiraní, xíxeni imóníñípiraní, meánígíáyí aiwá nípírí nání bí ero aiwá nígwí meapírí nání bí ero epaxí mimónípa egíawíxíni. Ipiríá eánígíáyíni ananí bí epaxí imónígíawíxíni. ¹⁸ Íá roarígíáyíné, seyíné píraníñí díní neñwíperíináyf, re éfírixíni. Nabá nañwí oyá yoí tíni xíxeni imóníñípi, ayí ámá wo nání ríníñagí nání ámá díní íá xírígíá gíyí gíyíné, nabá oyá

yoŋ nánip̄i pírán̄iŋŋ́ f́á rór̄ixini. Nabá oyá yoŋ nán̄i r̄in̄iŋŋ́p̄i, ayŋ́ 666 ap̄ir̄in̄i.

14

Ámá 144,000 imón̄igf́ápi nán̄ir̄in̄i.

¹ Nion̄i wen̄iŋŋ́ éáyŋ́ win̄iŋaniḡin̄i. Sip̄isip̄f́ miáo d́wŋ́f́ m̄iŋŋ́ Saion̄iȳi r̄in̄iŋŋ́p̄im̄i éf́ roŋaḡi s̄iŋwŋ́f́ n̄iw̄in̄ir̄i ámá 144,000 imón̄igf́áyŋ́ —Ayŋ́ yoŋ x̄foyá t̄f̄n̄i xanoyá t̄f̄n̄i r̄f̄wam̄iŋŋ́ mimáyo eán̄igf́áyŋ́r̄in̄i. Ayŋ́ o t̄f̄n̄i naw̄in̄i éf́ roŋagf́a n̄iw̄in̄ir̄i ² arf́á wíáyŋ́ wiŋaniḡin̄i. An̄ŋnam̄i dán̄i ikaxf́ b̄i n̄ir̄in̄ir̄in̄á ikaxf́ iniigf́ iyakwŋ́ obaxf́ n̄id̄iror̄f́n̄á rar̄iŋŋ́pa r̄iri ak̄ir̄iwŋ́f́ en̄ŋ́ t̄f̄n̄i n̄ir̄ir̄f́n̄á rar̄iŋŋ́pa r̄iri ikaxf́ ámá kitá ear̄igf́áyŋ́f́ kitá ear̄f́n̄á rar̄iŋŋ́pa r̄iri yar̄iŋaḡi arf́á wiŋaniḡin̄i. ³ Gor̄ixoyá íkwian̄w̄f́n̄a t̄f̄n̄i d̄iŋŋ́f́ t̄f̄ŋŋ́f́ imón̄igf́á wau wau awa t̄f̄n̄i ám̄in̄á 24 e n̄iŋweaxa pugf́áwa t̄f̄n̄i wigf́ s̄im̄iŋan̄ŋ́r̄iwám̄in̄i ámá 144,000 ayŋ́ éf́ n̄irómáná soŋŋ́f́ s̄iŋŋ́f́ b̄i rar̄iŋagf́a arf́á wiŋaniḡin̄i. Soŋŋ́f́ rar̄igf́á ap̄i ámá xwŋ́f́ayo dánŋ́f́ wí n̄ijf́á imón̄ipaxf́ men̄in̄i. E dánŋ́f́ 144,000 imón̄igf́á x̄fo nupeir̄iŋŋ́p̄im̄i dán̄i gw̄f̄n̄iŋŋ́f́ uroaȳiron̄ŋ́ȳf̄n̄i anan̄i n̄ijf́á nimón̄ir̄i ripaxf́r̄in̄i. ⁴ Ámá ap̄ixf́f́ t̄f̄n̄i íwŋ́f́ min̄ipa nero piaxf́ m̄iweánar̄igf́ápa ayŋ́ en̄i ŋwŋ́f́ap̄i s̄in̄i f́á m̄ix̄ir̄ar̄igf́á en̄aḡi nán̄i Gor̄ixoyá s̄iŋwŋ́yo dán̄i piaxf́ m̄iweánar̄igf́áyŋ́r̄in̄i. S̄in̄i ap̄ixf́f́ t̄f̄n̄i memegf́áyŋ́r̄in̄i. Sip̄isip̄f́ miáo ḡim̄i ḡim̄i úf̄m̄i anan̄i núm̄i x̄f̄dar̄igf́áyŋ́r̄in̄i. Ámá n̄iyon̄i dán̄i gw̄f̄n̄iŋŋ́f́ Gor̄ixo roaȳiron̄ŋ́ȳf̄f́ x̄fo nán̄i t̄f̄n̄i sip̄isip̄f́ miáo nán̄i t̄f̄n̄i aiwá n̄iwákwin̄f̄n̄iŋŋ́f́ imón̄iŋŋ́ȳf̄r̄in̄i. ⁵ Yapf́ n̄ir̄iro xw̄iyf́á óf́ e rar̄igf́áyŋ́f̄man̄i. Ram̄in̄igf́áyŋ́r̄in̄i. Xw̄iyf́á b̄i x̄f̄meapaxf́ȳf̄man̄i.

An̄ŋnajf́ wau wo xw̄iyf́á rigf́á nán̄ir̄in̄i.

Gorixoyáowa t́nɪ sipɪsipɪ miáɔ t́nɪ awa sɪŋwɪ wɪnɪŋáná rɪnɪŋɪ sɪŋá sarɪpáɪ rɪnɪŋɪpɪmɪ dání t́nɪ rɪá ápiáwɪ wearɪŋɪpɪmɪ dání t́nɪ xáíwɪ nɪwɪnɪrɪ mɪmɪnɪŋwɪ nura uńfárɪnɪ. ¹¹ Rɪá mɪmɪnɪŋwɪ urarɪŋɪpɪmɪ dání sɪŋwɪrɪá peyarɪŋɪpɪ aga ná rɪwɪyo dání aí pɪnɪ bɪ mɪwɪárɪ anɪŋɪ minɪ peyarɪná ámá ayɪ ikwáwɪyiranɪ, árfwɪyiranɪ, bɪ kíkɪfá ŋweapɪrɪá menɪnɪ. Ámá nanwo t́nɪ ónɪŋɪ xopáikɪgɪ imɪxɪnɪŋɪpɪ t́nɪ awáú nene nánɪ yayɪ owɪnɪnɪrɪ xómɪŋɪ nɪyɪkwɪro seáyɪ e umero ipɪrɪá xegɪ yoɪ nánɪ eánɪro yarɪgɪáyɪ e epɪrɪfárɪnɪ.” Anɪnajo apɪ e nɪra pwarɪŋagɪ wɪnɪŋanɪgɪnɪ.

¹² Ámá Gorixoyá imónɪgɪfá xwámámɪ nɪwɪa warɪgɪáyɪ re epɪrɪfárɪnɪ. Sekaxɪ o rɪŋɪpɪ xáíwɪ f́á xɪrɪro Jisasomɪ dɪŋɪ wɪkwɪroarɪgɪfápi xáíwɪ f́á xɪrɪro epɪrɪfárɪnɪ.

¹³ Nionɪ anɪnamɪ dání xwɪyɪfá bɪ re rɪnɪnɪparɪŋagɪ arɪfá wɪŋanɪgɪnɪ, “Joxɪ re nɪrɪrɪ rɪfwamɪŋɪ eai, ‘Ámá Gorixɔ t́nɪ ikárɪnɪgɪfá rɪná dání nɪpéa upɪrɪfáyɪ oyápiɪmɪ dání yayɪ wɪnɪpaxɪrɪnɪ. Kwɪyɪpɪ enɪ re rarɪnɪ, ‘Oyɪ, yayɪ owɪnɪnɪ. Nɪperɪná Jisasomɪ nɪxɪdɪro nánɪ rɪwɪ nɪrɪkwɪnɪrɪ nerɪŋɪpɪmɪ dání wará sanɪ wunarɪŋɪpɪmɪ dání gwɪnɪŋɪ nɪkweánɪrɪ kíkɪfá epɪrɪfá eŋagɪ nánɪ yayɪ owɪnɪnɪ. Nɪperɪná wé rónɪŋɪ imónɪŋɪ wɪwanɪŋɪyɪfá néra ugɪfá anɪfá wɪ mimónɪ Gorixɔ yayɪ wɪmonɪfa nánɪ sɪnɪ nɪmónɪnɪfá eŋagɪ nánɪ ananɪ kíkɪfá epaxɪrɪnɪ.’ Kwɪyɪpɪ enɪ e rarɪnɪ.’ nɪrɪrɪ rɪfwamɪŋɪ eai.” rɪnɪnɪparɪŋagɪ arɪfá wɪŋanɪgɪnɪ.

Xwɪfárɪmɪ aɪwánɪŋɪ mɪpɪrɪfɪnɪ nánɪrɪnɪ.

¹⁴ Nionɪ wenɪŋɪ éáyɪ wɪnɪŋanɪgɪnɪ. Agwɪ apɪfá wenɪpɪmɪ sɪŋwɪ nɪwɪnɪrɪ ámánɪŋɪ imónɪŋɪ wo apɪmɪ seáyɪ e éf xɪŋweanɪgɪ nɪwɪnɪrɪ o amɪnanwɪ sɪŋá gorɪ

tfní imíxiniñf wina miñfyo dfkíniri kirá wítf aiwá wák-wiarigfá ñwá xaiwí yiniñf bá fá xiriñi nemáná ñweañagi winiñjanigini. ¹⁵ Ámi añfnajf wo añf ñwfáiwámi dání nfwíapiri agwfpimi éf xewweañomi rfaiwá eñf tfni re urfagi winiñjanigini, “Aiwá xwfárimí dánf nfní ríxa yófrini. Ríxa nimipaxiná ríná eñagi nání dixf kirápá tfni miñf niwákwiri mi.” urfagi ¹⁶ agwfpimi éf xewweaño xegf kirá xwfárimí seáyí e puwírauíyf nfní wiárf wákwimoniñgini.

¹⁷ Ámi añfnajf wo añf ñwfá añfnami eniwámi dání fwiapariñagi niwiniñi o ení kirá ñwá yiniñf bá fá nimaxiriñi fwiapariñagi winiñjanigini. ¹⁸ Ámi añfnajf wo —O rfá weariniñfimi xiáworini. O ridiyowá yarigfá nání iráf oniñfpi tfñf e dání nfwíapiri añfnajf kirá ñwá yiniñfpá fá xiriñomi rfaiwá eñf tfni nuriri re uriniñgini, “Xwfárimí wainf uraxf sogwf ríxa niáf eñagi nání dixf kirá ñwá yiniñfpá tfni wiwákwimf neri awí eámeámf ei.” urfagi ¹⁹ añfnajo xegf kirápá tfni wainf uraxf xwfáyo eñfyf wiwákwimf neri awí neaárimáná xoyikimf epri nání sfñá ikwianwf xwé eapináriñfnami —Ana, ayf piri Gorixo aga wikf niwóniri nání umamonfapi nání imóniñfnarini. Anami xoyikimf epri nání mímeámf yaráná ²⁰ añfpimi bfaríwámiñi sfñá ikwianwfñami xoyikimf yaríná ragf anami dání niñpuríná waxfniñf niweri niroga niwiáfnimeari ofyfya mañf tfni xixeni róniri ná mfmí waxf niweri 300 kiromita wiárf múrori eñiniñgini.

15

Añfnajf wé wfúmi dánf waúmi piriñixf xixeni wiñf nániriñi.

¹ Nioni ekíyinjí anínamí dání ámí bí inítagí síjwí wíniñanigíni. Apí seáyí e imóniri dínj níyága upaxí imóniri enípiríni. Anínají wé wíúmi dánj waú amáyo xeaníj aga ríá tńj wíkarípírípíríni. Apí wíkararína Goríxo xegí wíkt óniñjpi níyopíyáriná enagí nání ayí xeaníj yoparípíríni. Apí anínají wé wíúmi dánj waú tígíawamí níwiniñína weníj éáyí wíniñanigíni.

² Rawírawáníj imóníj gírasíniñj rírímá óniñjpi ríá tńi gwiaumí niniri ríwoñagí níwiniñi amá nañwoyá xopaikígí imíxiniñjpi seáyí e mumepa ero oyá ipíríá xe oneaeaniri níwiniñpa ero neríñjpi dání xopírará egíáyí kitá Goríxo winíyí íá níxirímáná rírímá óniñjpi seáyí e roñagí wíniñanigíni. ³ Ayí soñj níriro Moseso, Goríxomi xínáiniñj nímoniri omíñj wiiago répenjpi ríro sipísipí miáoyápi ríro neróná soñj re rígíawixíni, “Ámína Goríxoxíni, ení eánígíá níyoní seáyí e wimóniñoxíni, amípí joxí yaríñjpi seáyí e erí amáyo ududí winípaxjpi erí yaríñagí ranaríñwáriní. Gwí wirí wirími dánj níyoní míxí ináyoxíni, pí pí joxí nerína wé róníj erí nepáni erí yaríñagí ranaríñwáriní.

⁴ Ámínáoxíni, joxí ná woxíni síyikwí míníñoxí enagí nání amá gíyí wáyí misipa ero seáyí e mírímífeyoapa ero epíríaríni? Díxí nání pírí numamorína xixení imóníñjpi tńi yaríñjpi ríxa síñání imóníñagí nání amá gwí wirí wirí níni níbíro díxí símímanjmi dání wauní níkaríniro seáyí e rímepíríaríni.” Soñj níriro e raríñagí wíniñanigíni.

⁵ Apí níwiniñmána weníj éáyí wíniñanigíni. Anínamí aní ñwíái wámí ínímí aní pákíníñwá — Awá Goríxoyá aní awawá ayá ríá weníwáriní. Awá íkwíniñagí níwiniñi ⁶ anínají xeaníj aga ríá tńj wíkarípírí nání tígíá wé wíúmi dánj waú awa rapírapí

awiaxí apfá weri xwínfá eari enj yínro irikwfninjí sfjá gorí tñni imixininjípi xwínamiyaiwí yirónro nemáná anj hwáfaiwámí dání fwiaparinjagfa níwínirí ⁷ dñj tñj imónigfá waú waú awa wo níwiápnimeari anjnají wé wúmi dánj waú awami pírerixí sfjá gorí tñni imixininjí wé wúmi dánj waú miní winjiginí. Pírerixí apimi wikí ónjí Goríxo, aninjí íníná nweanoyá magwí enjpirini. ⁸ Miní wíáná enj éanjí Goríxoyá imónirí seáyí e oyá imónirí enjipimi dání sñwírfá xegí anj hwáfaiwámí árto inárinfagi nání anjnají wé wúmi dánj waú awa xeaninjí rfá tñj wé wúmi dánj waú apí wikáripírfé nání páwipaxí wí mimóninjagi sñwí e wininjiginí.

16

Anjnají wé wúmi dánj waú pírerixíyo íninjípi mñwiáromogfá nánirini.

¹ Nioní arfá wíáyí anj hwáfaiwámí dání manj bá enj tñni anjnají wé wúmi dánj waú awami re urínénafagi arfá winjaniginí, “Soyiné nuro Goríxoyá wikí ónjí pírerixí wé wúmi dánj waú ayo magwí enjpi xwíarimi mñwiáromoaipoyí.” urínénafagi arfá winjaniginí.

² Anjnají awa wo pírerixí o xirinjina nímeáa nurí xwíarimi mñwiáromoaiáná re enjiginí. Ámá nanwoyápi ipírfá éánro xegí xopaikígfí imixininjípimi seáyí e umero yarígíáyí oremá sipí xwírfá wianarígíapi imónigfawixini.

³ Anjnají awa ámi wo xegí pírerixína rawírawáyo mñwiáromoaiáná re enjiginí. Rawírawá ragí nimónirí ámá piyíyá pwarinjípa axípi pípfó onj imónárinjiginí. E imónaráná amípi dñj tñj rawírawáyo nweanjíyí nñni piyí yárinjiginí.

⁴ Anfnajf awa ámi wo xegf pírerixfna iniigf ná wearifyo tfini simif mearifyo tfini mwiárómoaiáná iniigf nfini ragf imónifnigini. ⁵ Iniigf nfini ragf imónáná anfnajf iniigf xiáwo re rarifagi arfá wifanigini, “Agwf ríná hweari eníná dáni anif imóniri enoxini, aga siyikwf minf enoxini, pirf joxi umamoarif api xwifá mmeárinpa nerf xixeni wikárarifini. ⁶ Ayf ámá dixf imónifáyo tfini wfá rókiamogfáyo tfini ragf pikieweámixgfá nánif joxif ragf onfpoyiniri pirf api numamoríná xixeni yarifini. Ámá ayf pirf joxif umamoarifipi rfinif meapaxf imónifáyf enagfa nánif ayf ananirini.” rarifagi arfá nifirif ⁷ xwifá bi iráf noa peyinihe dánif re rinarifagi arfá wifanigini, “Áminá Gorixoxini, enif éanif tfgfáyo nifonif seáyif e wimónifoxini, ayf neparini. O aga xixeni rifoi. Pirf joxif umamoarif api api nefa xixenini wiarifirini.” rarifagi arfá wifanigini.

⁸ Anfnajf awa ámi wo xegf pírerixfna sogwomi mwiárómoáná Gorixo ámá xwfáyo hwefáyo xe sogwf xaíwf nifepiniri naniri rfmimenifwf neániri pirf owiáriniri sifwf winifnigini. ⁹ Xe rfmimenifwf neániri pirf owiáriniri sifwf winifagi sogwf nifepiniri ayo rfá pirf wifragif nánif ámá ayf Gorixomif —O xegf enif sifxif éanifyo dánif xeanif ayf wikáripaxif imóniforini. Omif ikayifwf numearironá wigf fwf yarifgíapi rfwimini nifmamoro omif seáyif e mumfeyoagfawixini.

¹⁰ Anfnajf awa ámi wo xegf pírerixfna ikwifwf nanwo éf nifweámáná ámáyo umefweanfnamif mwiárómoaiáná re enifnigini. Ámá nanwo xegf seáyif e nifwimóniri umefweanfyo nifonif sfá yidoárifnigini. Sfá yidoáraná rfinif ayikwf wif mifwinarifagi nánif iwieánifro wigf aifwf sfwf kiro neróná ¹¹ wigf sipif

yarigfápi rfwfmíni mimamopa nero rfnhfw winarhfwpi
tfní uranf egfápi tfní nání Ŋwfá anfnami dánomi
ikayfwf umearigfawixíni.

¹² Anfnajf awa yoparo tŋo xegf pŋrerixfna iniŋgf
rapá xwéú, Yupiretisiyi rfnhfwmi mŋwiárómoafána
míxí ináyí sogwf fwiaparhfwmi dánowa iniŋgumi
anani xepfri nání yeáyí yárhfnigíni. ¹³ Nioni
wenhfw éáyí winhfnanigíni. Piyimínfá sipí biaú
bí mfnhfnhfw nimónro iwfw xwéoyá manfwyo dání
fwiapri nanwoyá manfwyo dání fwiapri mimónf
wfá rókiamoarhfwyo manfwyo dání fwiapri yarhfwgfa
winhfnanigíni. ¹⁴ Piyimínfá apiaú api nŋpni kwíyí
sipípirini. Ámáyo emimf níwíwapiya warigfápirini.
Míxí ináyí xwfá nŋrímni hweagfáyí sfá sipí Goríxo,
ehfw éánigfá nŋyoní seáyí e wimónhfwyáyimi míxí
inŋpŋrfa nání awí oeaemeaneyinri upŋrŋpŋrini. ¹⁵ Ai,
Ámínáoni ámá árŋwiyimi fwfw meámniŋri barigfápánhfw
axfp bímfáriní. Ámá sánhfw míwé shfwfw nanro
aikf pŋránhfw níyínro hweagfáyí yayf owiniŋí. E
mepa nerfnáyí, íkwauyixíyí nuróná ámá shfwfwyo dání
ayá winhfnigíniŋri nánirini. ¹⁶ Kwíyí sipí biaú bí api
nuro míxí ináyowami níwirimearo Xibŋruyí pŋné tfní
Amagedoniyi rfnhfw awí eaárahfwgfa winhfnanigíni.

¹⁷ Anfnajf awa yoparo xegf pŋrerixfna imhfw yarhfw
—E kwíyí sipíyíyá anfw erini. E mŋwiárómoafána
anfw hfwáfíwámi iními síá íkwiahfwfnami dání xwíyí
ehfw tfní rŋaiwá re rfnénaphfwnigíni, “Ríxa apŋrini.”
rfnénapaná re ehfnigíni. ¹⁸ Ápiahfwf nókímíxa urí
anfnami dání ikaxf nŋra urí akŋrífwf nŋra urí nerí
pobonf xwé bí —Api ehfná ámá xwfárimí iwamfó
hweaagfwe dání wáiní wáiná pobonf xwé nerí aiwí bí api
tfní xixeni miyagf ehgí nání api aga xwé bŋrini. ¹⁹ Api

yarfná anj aga xwé mamadt ikwfróninjipi xwfa yaiwiámí nimenirfná níkwiririri biaú bí imóniri anj áamá gwí wirí wirí niyfyáyú úpiyinowiri enjiniginí. E nerfná Gorixo anj xwé Babironiyi rininjipi nání dñj peá mímó neri áamá apimi nweagfa rfninj xwé omeápoyiniri kapixí xfoyá wikí óninjipimi dání mixípi íninjwá miní wíagi ²⁰ pirinjwí nñni rawirawáyo urípiniri dñwí mñj roñjyí nñni añiri neri ²¹ anjnaikí xwé amímá ininj wí —Woni woni xegí sañj 50 kiro imóninjpiriní. Api anjnamí dání áamáyo piéróáná xeaninj Gorixo wikaríí api xeaninj aga rfa tñj enagi nání omi ikayíwí umeararinjagfa wininjaniginí.

17

Apixí iyí ede dání warigíí nánirini.

¹⁻² Anjnají wé wúmi dñj wáú pirerixí wé wúmi dñj wáú tífáwa wo nibiri ninirirfná re niriniginí, “Joxí beí. Apixí iyí ede dání warigíími —Í nání anj nímíni fá earoarinjirini. Iniígí wearinj obaxíyo seáyí e éf xenjwanjirini. Mixí ináyí xwfarími dñjyí tñni fwí inigíirini. Áamá xwfarími nweagfáyí í tñni fwí niniróná ayí áamá iniígí wainí xwapí niniróná papikí yarigfápáninj dñj mamó nero inigíirini. Ími Gorixo pirí umamoarinjipi síwá osimíni.” niniriri ³ Gorixoyá kwíyípi níxixéróáná áamá dñj meaje nání ninimeámi úaná weninj éáyí wininjaniginí. Apixí wí nanjwí ayfá rñj womí —Nanjwo nomíni yoí Gorixomi ikayíwí umeararigfápi eániri mñj wé wúmi dñj wáú imorí síwanj wé wúkaú mñjyó dání rémówapiri enorini. Omi í seáyí e éf xenjwanj wininjaniginí. ⁴ Í rapirapí ayfá riri mipiyí morí enjyí yiniri okiyfá nání síjá gorí tñni imixininjipi tñni síjá awiaxí

tíni urípó apfá weñf nígwf xwé roñfpi tíni okiyfá iniri nemána kapixf sñjá gorf tíni imixinñf wá fá nixiriri ñweañagi winñjanigini. Kapixf awámi fwf í yarñf xwirfá wianipaxf imónñfpi tíni fwf í niniri piaxf weánarñfpi tíni magwf ínñjagi winñjanigini.

⁵ Yoí ími mimáyo eánñfpi rasf re niriniri eánñjagi winñjanigini, “Añf xwé Babironiyf wñrinñjáinirini. Apixf iyf ede dánf warígfá níwami tíni ámá xwfárimf ñweagfá yarígfá Gorixo xwirfá wianarñf niyoni tíni xináinirini.” Rasf e niriniri eánñjagi winñjanigini.

⁶ Apixf í ragf ámá Gorixoyá imónígfáyfá tíni Jisaso nánf wáf niri meróná mñf winígfáyfá tíni ninimáná papikf yarñjagi sñjwf niwiniri “Ámá Gorixomf dñf wikwíroarígfáyf aga onimíá rfa pikiñof?” niyaiwiri ududf ikárinarfná ⁷ añfnajo re niriññigini, “Pí nánf joxf ududf ikárinarñfni? Apixf í tíni nañwf mñf wé wífumf dánf waú imorí siwanf wé wúkaú mñfyo dánf rémowapiri enjo, í seáyf e éf xenweaño tíni ípaú nánf xwífá rasf niriniri ínimf imónñfpi nionf píranñf áwanf oririmini.” niniriri ⁸ re niriññigini, “Nañwf joxf winfo xámf ñweaago aí agwf mññweanini. O siririkf yoparpi mimónñfyimi dánf ríxa nipeyari sepiapi mññweá wíarf midánf anñfni anññfáriní. Ámá xwfárimf ñweagfáyf —Ayf eníná Gorixo xwfári imixinfná dánf íkwf dñf niyimñf meaptrfa nánf ñwirárinñfami wígf yoí mññwirárinipa egfáyf nánf rarñfni. Ayf nañwomf niwiniróná ududf winñfáriní. O xámf ñweaago agwf mññweañagi aiwf rfwéná ámf binfá enagi nánf ámá ayf sñjwf e niwiniro nánf ududf winñfáriní.” niniriri ⁹ re riññigini, “Ámá dñf píranñf neñwiperi moarígfáyf ‘Ayf apf nánf rfa imónini?’ yaiwipaxtriní. Nañwoyá mñf wé wífumf

dánj wáu imóniṅj apixí éf xerjweañjpi, ayf dṱwṱ miṅj wé wṱúmṱ dánj biau nánirini. ¹⁰ Ayf mixṱ ináyṱ wé wṱúmṱ dánj wáu eni nánirini. Awa wé wú rixa anfá nimóga ugṱárini. Wo sṱni agwi ḡweani. Wo sṱni niḡweañfárini. O imónáná Gorixoxe bi onimiápi niḡweari umeḡweáwinḡiniri siḡwṱ wininforini. ¹¹ Naḡwṱ eníná ḡweaagṱ agwi miḡweaḡo eni mixṱ ináyṱ ámi worini. Xfo mixṱ ináyṱ wé wṱúmṱ dánj wáu awayá wo aí awami rṱwṱyo mixṱ ináyṱ imóninforini. O mixṱ ináyṱ nimóniríná sepiápi miḡweá wiárf midáni anḡṱni anṱinṱfárini. ¹² Siwañṱ naḡwoyá miḡṱyo dání wé wúkaú rémowapḡḡagi siḡwṱ winṱṱyṱ, ayf mixṱ ináyṱ wé wúkaú ámayo umeḡweapṱrṱfá nánṱ sṱni mimónigṱáwa nánirini. Awa enṱ eániḡṱ mixṱ ináyṱ imónipṱri nánṱ nimóniro naḡwo ṱni ámayo numeḡwearoná anḡṱ mumeḡweá sṱfá ná wiṱinṱniḡṱ umeḡweapṱrfárini. ¹³ Awa diḡṱ axṱpini ṱḡṱáwarini. Wigṱ enṱ eániḡṱfá imóniḡṱpi ṱni nénṱ ṱḡṱfá imónigṱápi ṱni eni nawini naḡwomi inimi niwuriṱiro ¹⁴ sipisipṱ miáo ṱni mixṱ ninṱroná sipisipṱ miáo xopṱrárf winṱfárini. O áminá niyonṱ áminá seáyṱ e imóniḡo wimóniri mixṱ ináyṱ niyonṱ mixṱ ináyṱ seáyṱ e imóniḡo wimóniri nerṱ nánṱ ámá o ṱni nawini imónigṱáyṱ —Ayf xfo xegṱ imónipṱrṱfá nánṱ pariri wéyo fá umiriri enṱyṱrini. O nánṱ peá mimó diḡṱ niwṱkwṱroro fá xirarigṱáyṱrini. Ayf o ṱni nawini xopṱrárf wipṱrfárini.” Anṱnajo e niṱniṱmána ¹⁵ re niṱniḡniḡini, “Iniḡṱ wearḡṱ apixṱ iyṱ ede dání warigṱí seáyṱ e xerjweañṱ joxṱ siḡwṱ winṱṱyṱ, ayf ámá ṱni nánirini. Ámá wará xixegṱni irigṱáranṱ, ḡwṱ wirṱ wirirani, ḡwṱ mónigṱfá bi birani, pṱné xixegṱni rarigṱáranṱ, ayf ṱni nánirini. ¹⁶ Siwañṱ wé wúkaú rémowapḡḡagi siḡwṱ winṱṱyṱ ṱni naḡwo

t́nɪ awa apɪx́f iyf ede dánɪ warɪǵfími śmɪf t́nɪ nɪwiro xwɪŕfá wikɪxero xeǵf amɪpí urápekɪxero nero śwɪ sayf naɲwɪ roanarɪɲf́pánɪɲf nɪwiro níminɪ árfá yipf́rfárɪnɪ. ¹⁷ Ayf rɪpɪ nánɪ e epf́rfárɪnɪ. Gorɪxo awa dɪɲf ná bɪnɪ t́nɪ nero wigf́f umenɲweagf́áyf t́nɪ nawínɪ naɲwomɪ ínɪmɪ nɪwurɪnɪróná ímɪ e wífrɪxɪnɪrɪ dɪɲf utɪnfá enagɪ nánɪ awa apɪ e nɪwikára nuróná xwɪýfá Gorɪxo rɪɲfɪpɪ xɪxentɪ imónɪnɪfe nánɪ nɪwikára upf́rfárɪnɪ.” nɪnɪrɪrɪ ¹⁸ re nɪrɪɲɪnɪgɪnɪ, “Apɪx́f joxɪ sɪɲwɪf wɪnɪfí, í aɲf xwé mamadf́ ikẃrónɪɲfɪpɪ nánɪrɪnɪ. Apɪ mɪx́f ínáyf xẃfá nɪrímɪnɪ ɲweagf́áyo seáyɪ e nɪwimónɪrɪ menɲweaɲfɪpɪrɪnɪ.” nɪrɪɲɪnɪgɪnɪ.

18

Aɲf Babironɪ xwɪŕfá ikɪxénɪɲf nánɪrɪnɪ.

¹ Apɪ nɪwɪnárɪmáná aɲfɪnájf ámɪ wo aɲfɪnamɪ dánɪ weaparɪɲagɪf wɪnɪɲanɪgɪnɪ. O nénɪf t́ɲf seáyɪ e imónɪɲf worɪnɪ. Aɲfɪnamɪ dánɪ nɪweapɪŕfná xeǵf ikɪnɪɲfɪpɪ xwɪnfá nearɪ xẃfárɪmɪ wfá nókiárɪŕfná ² enɪf t́nɪ rfaiwá nɪrɪŕfná rɪpɪ rarɪɲagɪ aŕfá wɪɲanɪgɪnɪ, “Babironɪ, aɲf xwé mamadf́ ikẃrónɪɲfɪpɪ rɪxa xwɪŕfá ikɪxenárɪnɪnɪ. Rɪxa xwɪŕfá nikɪxenárɪnɪrɪ ýfwf imónɪɲagɪf nánɪ imfó yárɪɲerɪnɪ. Rɪxa kwíyɪf sɪpíyɪf entɪ awí eánárɪɲerɪnɪ. Rɪxa ɲf sɪpí ‘Ayf obf́ dɪɲf ŕfa rarɪnɪ?’ rarɪǵfápɪ xwapf́f yárɪɲerɪnɪ. ³ Ayf rɪpɪ nánɪ xwɪŕfá ikɪxenárɪnɪnɪ. Ámá gwɪf bɪ bɪ mónɪǵfáyf nɪnɪ apɪx́f ‘Níínɪ t́nɪ f́wf nɪnɪróná ḿfrenɪɲf oanɪpoyɪ.’ yaiwiarɪɲɪf t́nɪ f́wf nɪnɪróná ínɪǵf wainɪf nɪnɪŕfnɪɲf nero papɪḱf ero wigf́f mɪx́f ínáyf xẃfárɪmɪ dánɪyɪf í t́nɪ f́wf ínayıro eǵfá enagɪ nánɪ xwɪŕfá ikɪxenárɪnɪnɪ. Nɪgwɪf omeaaneyɪnɪro yúbɪf sábfɪnɪɲf ínarɪǵfáyf apɪx́f í ‘Amɪpí xwé t́ɲáínɪ nɪmónɪrɪ sɪŕf munɪf oɲweámɪnɪ.’ yaiwiarɪɲagɪf nánɪ

ími amípi wí mîni wiayiro nîgwí urápayiro nerîjîpimi dâni nîgwí xwé tîgfá imónîgfá enagi nâni eni xwirfá ikîxenârîninî.” rarîjagi arfá winanigîni.

⁴ Xwiyfá ámi bi anînamî dâni re rinénaparîjagi arfá winanigîni, “Ámá nionî gf imónîgfáyîné, seyîné íwí apîxí í yarîjîpa axîpi nero xeanîjî ími wímeanfâpi seyîné eni seaímeanîginîri ími pîni nîwiârîmi wí e nâni úpoyî. ⁵ Ayí rîpi nâni seararîjîni. Í íwí arfá nîyayirîná xegí íwí yarîjîpi rîxa nîramóga nearîná anîna tîni xîxenî rónîjagi nâni íwí í yarîjîpi nâni Gorîxo dîjî peá mîmó eni.” ⁶ Ámi rîpi rarîjagi arfá winanigîni, “Ími pîrf numamorîná í wikârîjîpa axîpi wikârîri sîpi í enîpi biaú kîkîrf wirî inîtgí wainí í kapîxîyo niwirî winîpa wainí pîjî biaú kîkîrf opaxí imónîjîpi niwirî wirî éirîxinî. ⁷ Í xewanîjî seâyî e mîfeyoânîri sîrf muní jwearî enîpi tîni xîxenî mîmenîjwí urîri ámîxfá erî oenîri pîrf umamórîxinî. Í xegí dîjî tîni re yaiwinarîjîri, ‘Nîni mîxí ináyî nimónîri menîwanîni? Nîni apîxí anî imónîjîri? Gîná dâni dîjî sîpi níagi jwí epaxí imónîmîfârîni?’ yaiwinarîjî enagi nâni ⁸ xeanîjî sfá axîyimîni re wímeanfârîni. Sîmiarf wíwearî piyf epaxîpi wíwearî ámîxfá epaxí imónîjîpi wíwearî aiwá nâni dîwí ikeamónîpaxîpi wíwearî nemáná nîmîni rfá unîfârîni. Ámîná Gorîxo, ími pîrf umamonîfo enî sîxí eánîjo enagi nâni apî nîpîni wímeanfârîni.

⁹ “Mîxí ináyí xwîfârîmi dâni í tîni íwí inîro í tîni nawîni nîjwearóná sîrf muní jwearo egfáyî ími rfá nîni sîjwîrfá peyarîjagi nîwinîroná re epîrfârîni. Ámîxfá ero jwí miearo nero ¹⁰ rîniîjî ími wímeáfîpi none eni neaímeanîginîri wáyí nero ná jfami

nirómáná re rípríráriní, 'Ine! Babironí aṅfí xwé ma-madfí ikwíróniṅfípxí, aṅfí wí t́níní xixení mimóniṅfípxí, axínání pírfí rímamófpí ríxa símeáf enjagí nání ine! rípríráriní.

¹¹ “Ámá xwíárimí dánfí nígwíni omeaneyiníro yúbí sábfniṅfí yarígíáyí wigí saṅfíyí nígwí nání áamá ámí wí b́f wipaxí menjagí nání í nání ení ámíxíá ero ḡwí earo epírfáriní. ¹² Wigí saṅfíyí, ayí t́riní. Śṅá gorí t́níní śṅá sirípá t́níní śṅá awíaxí xixegíni imóniṅfí t́níní urípo apíá wenfí nígwí xwé roṅfí t́níní rapírapí awíaxí apíá wenfí t́níní rapírapí mipíyí moṅfí t́níní rapírapí siríkáyí riniṅfí t́níní rapírapí ayíá ríṅfí t́níní íkíá xaíwí xegí yoí sitíronfíyí riniṅfí t́níní amípí b́f naṅwí erepanfíyí riniṅfíyíyá síwanfípimí dání imíxiniṅfí t́níní amípí b́f íkíá nígwí xwé roṅfípimí dání imíxiniṅfí t́níní amípí b́f kapáyo dání imíxiniṅfí t́níní amípí b́f ainíxíyo dání imíxiniṅfí t́níní amípí b́f śṅá wárfí wárfó móniṅfípimí dání imíxiniṅfí t́níní ¹³ weríxí sinamonfíyí riniṅfí t́níní karíníṅfí imóniṅfí amonfíyí riniṅfí t́níní íkíá d́á ríá ikeáaráná síḡwíríá d́iṅfí naṅfí eaaríṅfí t́níní iníḡfí waráyo xópé inípríá nání d́iṅfí naṅfí eaaríṅfí t́níní íkíá d́á pírakenísanfíyí riniṅfí t́níní iníḡfí wainí t́níní weríxí orípí t́níní pírawá awíaxí t́níní wítí aiwá t́níní burímákau t́níní sipísipí t́níní osí t́níní karí osí íropearíṅfí t́níní áamá ení xínáiwániṅfí nimóníro omíṅfí wíarígíáyí t́níní wigí saṅfí b́f epírfá nání imóniṅfíyí, ayí apríriní. ¹⁴ Amípí jíxí ‘Omeámíní.’ simónariṅfí ríxa ṕníní níwiárimí ruṅoi. Amípí jíxí mírímúroniṅfí t́níní amípí jíxí nímeart́ná sírfí munfí ḡweaaríṅfí t́níní ríxa anípa imónfagí nání ámí síḡwí wíniṅpaxí mimóníní.

¹⁵ “Ámá nígwíni omeaneyiníro wigí amípí ńníní yoí riniṅfí apí ímí b́f egíáyo dání nígwí xwé

tígfá imónígfáyf rfníjé axí ímí winarínjépi none ení neainínigínírí wáyf nero ná jfami nírómáná ámíxíá ero ηwí miearo nero ¹⁶ re ríprírfáríní, ‘Ine! Anjé xwé mamadé ikwíróníjépixí, ine! Apíxí rapírapí awíaxí apíá wenjé t́níní mipíyí monjé t́níní ayt́á rínjé t́níní yínírí śnjá goré t́níní imíxínínjépi t́níní śnjá awíaxí imóníjé xixegíní t́níní urípo apíá wenjé nígwí xwé ronjépi t́níní okiyt́á inírí enjíníní, ¹⁷ axínání jíxíyá amípí ayá t́njé apí nípíní ríxa xwíríá ikíxenáríagí níránírane nání ine!’ ríprírfáríní.

“Sípíxí o omí xiáwowa t́níní ámá wí e nání owaneyíníro sípíxí o omí b́f nero ηweaarígfáyf t́níní sípíxí o omí omínjé mearígfáwa t́níní ámá sípíxíyo níjwearo wígf nígwí omínjé yarígfá ńníníyí t́níní ayé anjé apímí ná jfami nírómáná ¹⁸ anjé apí ríá nínírí śnjwíríá peyarínjagí ńwíníróná enjé t́níní ‘Ine!’ níríro re rígfawíxíní, ‘Anjé xwé mamadé ikwíróníjé apí t́níní xixení ámí b́f gípi ríá ikwíróníní?’ níríro re egfawíxíní. ¹⁹ Isíkí nímeeayíro mínjéyo mímeeámí níníro ‘Ine!’ ríro ámíxíá ero ηwí miearo neróná re níríra ugfawíxíní, ‘Ine! Anjé xwé mamadé ikwíróníjépi —Anjé apí sípíxí xiáwowa amípí wí nígwí meapírí nání rawírawáyo níxero nírémómáná b́f egfápiríní. E nerínjéyo dání nígwí xwé tígfáyf imónígfápiríní. Anjé apí axínání śníní mé xwíríá ikíxenáríagí nání ine!’ níríra ugfawíxíní.

²⁰ “Anjé naxíní, apíxí í ríxa xwíríá ikíxenáríagí nání dínjé nífá osíníní. Goríxoyá imónígfáyíné t́níní wáf wurímeeíagfáyíné t́níní wíá rókíamoagfáyíné t́níní níyínéní dínjé nífá oseainíní. Goríxo anjé apí seyíné seaikárínjépi nání pírfé mamófé enjagí nání dínjé nífá oseainíní.” Xwíyíá b́f anjé namí dání e rínénapfagí arfá wíjanígíní.

²¹ Anjfnajf enj sixf éaninjf wo sfjá xwé wítf siyf yunf ikixearinjyf sipaxf wo nimfeyoar rawirawáyo nimoairf re rijniginj, “Babironf, anj xwé mamadf ikwfróninjpi nionf sfjá ro moalápa anj apf enf piéronfárinj. Anj apf áma wará sinj ninimáná pearigfáyfninj anpá imónaná ámi sijnwf winipaxf imóninfá meninj. ²² Anj apixf dánf ámi kitá éanirf sonj rinirf webí rinirf pékákf rinirf yarinjagf arfá ámi bf wipfrfá meninj. Áma amipf imixanro éwapfnigfáyf wí anj apixf dánf wigf yarigfápi ámi yarinjagfá winipfrfámanj. Sfjá wítf siyf yunf ikixearinjyf apixf dánf ámi nerfná ikaxf rinarinjagf arfá wipfrfá meninj. ²³ Apixf dánf uyfwf wfá ónarinjpi ámi óninfá meninj. Íwf sikinjf tfnf apiyá tfnf apixf dánf ámi bf nimeánro xwiyfá nawínf rinarinjgfi arfá wipfrfá meninj. Ayf rpf nánf rirarinj. Apixiyá áma nigwfnf omeaneyfnro amipf bf yarigfáyf dixf ayáf tfnf nerinjfpimi dánf áma xwfarími nweagfáyo nnyonf yapf niwíwapfiróná seáyf e múrónigfá enjagf nánf rarinj.

²⁴ “Í Gorixoyá wfá rókiamoarigfáyo tfnf áma xegf imónigfáyo tfnf áma ámi gimf nweagfá pipikimf injnyo tfnf nipikiri reá roáninjrinj.” Anjfnajo e rarinjagf arfá winjaniginj.

19

Babironf xwirfá ikixenfagf nánf anjfnamf dánf yayf egfá nánirinj.

¹ Apf arfá niwimáná manj xwé bf áma ayá wí anjfnamf epfroyf egfáyfninj meanj nirinirf enj tfnf re rinarinjagf arfá winjaniginj, “Negf Gorixomf seáyf e oumeaneyf. Nene éf neamíninj, ayf orinj. Enj éanirf seáyf e umfeyoapaxf imónirf enj, ayf orinj. ² O neyírorf

piré numamoréna nepa xixeni imóniñipi tñi wiarñi enagi nani seayi e oumeaneyi. Apixé iyé ede dani warigá ané niniñi fá earoariniñi —í amá xwárimí ñweagáyé tñi fwé ninirñipimi dani uyñi oépoiñiri niwipiya nuréna xwiréa wikixeniñi. Imi Gorixo neyirori xixeni piré numamoréna amá xináiwániñi nimóniro omiñi wiarigá í nipiñi reá roániñiyé nani rixa xixeni ené meáñiñi.” niro ³ amí re rigáwixini, “Negé Gorixomi seayi e oumeaneyi. Siñwiréa ané apimi réa niniri peyarñipi ané miné peyiniñi.” ríagá ⁴ amá amína 24 imónigá e niñweaxa pugáwa tñi dñi tñi imónigá waú waú awa tñi Gorixo íkwianwínamí ñweane nupkínimearo omi yayé niwirona re nira ugáwixini, “E imóniñi. Omi seayi e oumeaneyi.” ríagá ⁵ siá íkwianwínamí dani mané bá re riniñiñiñi, “Amá Gorixomi xináwayñeniñi nimóniro omiñi wiarigáyéñe, siykwániñi imónigápiayñerani, xwérixayñerani, omi wáyé wiarigáyéñe niyñeni, negé Gorixomi seayi e umépoi.” rinarñagi aréa wiñaniñi.

“Sipiñi miáo apixé niñeniñi.” rigá naniñi.

⁶ Nioni mané xwé bi amá ayá wí epíroyé egáyé meañi niriñiñi riniñi iniñi iyakwé nidiñiñi riniñi akiriñi niwékiréna riniñi yarñipániñi neréna re rinarñagi aréa wiñaniñi, “Negé Gorixomi seayi e oumeaneyi. Negé Amína Gorixo, ené éániñi niyoni seayi e wimóniño rixa neameñeñi. ⁷ Sipiñi miáo apixé meani rixa riniñi. Apixé meani rixa wé nironiñi ñweani. Ayinani negé xwioxéyo dani dñi nífa niñeniñi yayé nerane Gorixomi seayi e uméyoaneyi.” rariñagi aréa niwiri wiñaniñi.

⁸ Í oyíniniri rapirapí awiaxí apfá xaíwí weri kíyí bí mayí eri ení wú —Ú ayí ámá Gorixoyá imónigfáyí xwíáyo niḡwearóná wé níróniro píraninḡ egfá nání imóninḡuriní. Ú mīnī wíagi sḡwí nīwiniri ⁹ aḡnajo re nirinḡiniginí, “Re niri ríwaminḡ eai, ‘Aiwá sipisipí miáo apíxí meaní nání imíxárinfápi nání wáí urepeárinḡíyí yayí owininí.’ niri ríwaminḡ eai.” niriniri re nirinḡiniginí, “Xwiyfá api Gorixo rinḡ enagi nání nepaxinḡpiriní.” nirfagi ¹⁰ aḡnajokomí yayí owiminiri nání oyá síkwí tḡḡ e upfkinimeáaná o re nirinḡiniginí, “Joxí yegí axípi xínáipawinḡ nimónirai Gorixomí omiḡ wiiarigwíwawi e minipani. Dixí ririxímeá Jisaso seaíwapiyinḡpi fá xirarigfáyí yarigfápa nioní ení axípi yariná woní enagi nání Gorixominí yayí wi. Ayí rípi nání rarinḡiní. Gni gíne wfá nírókiamoranénáyí, sa Jisaso neaíwapiyinḡpi rókiamoaniri nání imónarinḡwá enagi nání rarinḡiní.” nirinḡiniginí.

Osí apfá wenḡ womí seáyí e xenḡweaḡo nániriní.

¹¹ Aḡna oxoánfagi nīwiniriná wenḡ yánfáyí wininḡaniginí. Osí apfá wenḡ wo ronagi nīwiniri osomí seáyí e xenḡweaḡo —O re rigforiní, “Dinḡ uḡwiráripaxoriní. Nepaxinḡ imóninḡpiriní yarinḡoriní.” rigforiní. O osomí seáyí e xenḡweaḡagi wininḡaniginí. O ámayo nīwieyírorí pírf umamorí míxí wirí nerfná wé róninḡ imóninḡpiriní xixení xídarinḡoriní. ¹² Xegí sḡwí rfá ápiáwinḡ weri minḡyo dirí míxí ináyowa dfkinarigfápi obaxí dfkiniri enoriní. Xegí yof ámá nfní majfá nimónimáná xewaninoní nifjá imóninḡpi xegí warárimí eániri ¹³ rapirapí ragfyo igfá eáninḡ wú yiniri enoriní. Yof oyá re rininḡoriní, “Gorixoyá Xwiyfáoyí” rininḡoriní. ¹⁴ Aḡnamí dání siminḡ wínarigfáyí

rapirapf awiaxf apfá weri kíyf bi mayf imóniri enfyf ntyínimáná osf apfá wenfyo nixenweámáná omi númi warinagfa niwiniri ¹⁵ áma gwf bi bi mónigfá ntyoni xopirarf wini kirá nwá yinihfpa oyá manfyo dáni peyeaarifagi wininjanigini. Ayo ainixf wá fá nixiriri numenweari wikf Gorixo, enf eánigfá ntyoni seáyi e wimóniño ayikwf mifwónihfpi niwíwapiyirfná uraxf wainf sogwf sfhá ikwianwf eapinifnami xoyikimf yarigfápa axfpi winfáriní. ¹⁶ Yof bi rípi “Míxf Ináyf Ntyoni Seáyi e Wimóniri Áminá Ntyoni Seáyi e Wimóniri Enáoniyi” niriniri xegf rapirapfyo nwinrariniri sáfyo nwinrariniri enagf wininjanigini.

¹⁷ Nioni wenihf yánfáyf anfnajf wo sogwf nweane nírómáná apurf anf pifyo nípíka emearihfyo enf tfini rfaiwá re urarifagi wininjanigini, “Gorixo aiwá xwé imixinifpi nání nibiro awí eánfpoyi. ¹⁸ Míxf ináyfya gfwf yiyónf ero simihf wínarigfáyo seáyi e wimónigfáyfya gfwf yiyónf ero áma enf eánigfáyfya gfwf yiyónf ero osfífya gfwf yiyónf ero osfyo seáyi e xenweáfífya gfwf yiyónf ero áma xináiwánihf nimóniro omihf wiirigfáyfrani, wigf omihfni yarigfáyfrani, áma siyikwifnihf imónigfáyfrani, áma xwéríxa imónigfáyfrani, nfinyfya gfwf yiyónf ero epfiri nání awí eánfpoyi.” Infyo rfaiwá e urarifagi wininjanigini.

¹⁹ Wenihf éáyf wininjanigini. Nanwo tfini míxf ináyf xwáfárimi nweagfáyf tfini wigf simihf wínarigfáyf tfini nawínf awí neánfro osf apfá wenomi seáyi e xenweanomi tfini o xegf simihf wínarigfáyo tfini míxf wianfro nání awí eánárinifagfa niwiniri wininjanigini. ²⁰ Nanwomi fá nixirárfiro mimónf wfá rókiamoarifomi —O nanwoyá nénf tífj imónihfipimi dání emimf

nerfná áamá nanwoyá ipirfá eánirí nanwoyá xopaikígf imóninípi yayí n̄wiro egfáyo yapí wíwapiyinoriní. Omí ení fá n̄xiráríro awaú s̄n̄i s̄n̄j̄ enáná ipí r̄róm̄ix̄n̄j̄ r̄fá ápiáwí s̄n̄j̄á saripái rininípi t̄n̄i weariníwám̄i mamówár̄taḡta wininiganiní. ²¹ Wíniyo ení osomí seáyí e xenweajo kirá xegí maníyo dání peyeaarinípá t̄n̄i pipikímí yaráná iní n̄n̄i n̄b̄m̄irowigí ḡwí yiyóní nerfná agwí ím̄i uyár̄taḡi wininiganiní.

20

Seteno xwiogwí 1,000 apimí gwí n̄wean̄j̄ nánirini.

¹ Nioní weniní yánfáyí wininiganiní. An̄n̄ají wo xegí wéyo siriríkí yoparí b̄i mimóniníyí nání kípí fá xirirí senfá wirí fá xirirí nemáná an̄n̄amí dání weaparinagí wininiganiní. ²⁻³ An̄n̄ajo iwí xwéomí — O sidirí eníná n̄weaagí axoriní. Obo axo Setenoriní. Omí fá n̄xerí xwiogwí 1,000 múronfá nání gwí n̄iyárirí siriríkí yoparí b̄i mimóniníyimí n̄moaimáná maní éde ówan̄j̄ n̄iyárímáná s̄ikí b̄i s̄m̄imajíó nání ikwiár̄fagí wininiganiní. Xwiogwí 1,000 apí pwearfná áamá gwí b̄i b̄i mónigfáyo yapí m̄iwíwapiyipa éwiniginirí óf ayimí n̄wir̄fagí wininiganiní. E nerí aí xwiogwí apí r̄ixa múróáná axíná on̄m̄iápi éwiniginirí óf ayimí dání w̄kwiowár̄in̄fár̄iní.

⁴ Nioní weniní yánfáyí wininiganiní. M̄ix̄f ináyíyá siá íkwianwí wí sinwí n̄winirí ayo wa áamáyo wiewróp̄r̄fá nání r̄f̄peaar̄in̄in̄owa éf n̄wean̄j̄fá n̄winirí áamá xwíyífá Gor̄ixoyá fá xirirí Jisaso nání aniní miní áwan̄j̄ ur̄iro neróná wíwaniníyí m̄in̄j̄ wináná sinwí m̄in̄j̄ wákwigfáyí —Ayí s̄n̄i xwár̄ím̄i n̄in̄wearóná nanwomí t̄n̄i xegí xopaikígf im̄ix̄in̄in̄ipimí t̄n̄i

yayf mɨwipa ero nanwo nánɨ ipɨrfá wigf mimáyorantɨ, wéyorantɨ, meánɨpa ero egfáyɨrɨnɨ. Ayfáyá dɨɨtyo sɨɨwɨf nɨwɨnɨrɨfná rɨpɨ éagfá wɨnɨɨjanigɨnɨ. Ámɨ sɨɨɨf nero xwiogwɨf 1,000 apimɨ ámáyo Kiraiso tɨnɨ nawínɨ umerɨweaɨagfá wɨnɨɨjanigɨnɨ. ⁵ Iwamfó ámá ámɨ sɨɨɨf nero wiápfɨnɨmeapɨrfá, ayf apɨrɨnɨ. Pegfá wɨnɨyɨf ayf íná mɨwiápfɨnɨmeáagfá wɨnɨɨjanigɨnɨ. Xwiogwɨf 1,000 apɨ rɨxa nɨpwémáná eɨáná wiápfɨnɨmeáagfá wɨnɨɨjanigɨnɨ. ⁶ Ámá pegfá iwamfó sɨɨɨf nero wiápfɨnɨmeáfáyf tɨnɨ anɨ nawínɨ wiápfɨnɨmeapɨrfá gɨyɨf gɨyɨf yayf owɨnɨnɨ. Ayf ámá Gorɨxoyá imónɨgáfáyf eɨagfá nánɨ oyá dɨɨɨf tɨnɨ yayf wɨnɨpaxɨyɨrɨnɨ. Ayf Gorɨxo ámá sɨpɨyɨf rfá xwérɨmɨ ikáráná ayf tɨnɨ nawínɨ rɨnɨɨɨf Ámɨ bɨ Pepɨrfáɨpɨyɨ rɨnɨɨɨpɨ mɨmeá Gorɨxo tɨnɨ Kiraiso tɨnɨ awaúyá apaxɨpánɨɨɨf imónɨgáfáwa yarɨgáfápa nero awaú ɨweagfáe ananɨ nɨpáwɨro Kiraiso tɨnɨ nawínɨ nɨɨwearo xwiogwɨf 1,000 apɨ múroarfná ámáyo umerɨweapɨrfá eɨagfá nánɨ rarɨɨɨnɨ.

Setenomɨ mɨgɨf nɨwimɨxɨrɨ xopɨrárɨf wiárɨɨɨf nánɨrɨnɨ.

⁷ Xwiogwɨf 1,000 apɨ rɨxa nɨpwémáná eɨáná sirɨrɨkɨf Seteno gwɨf ɨweaɨɨyɨmɨ dánɨ wɨkwɨowáraná ⁸ o nɨpeyearɨ ámá gwɨf bɨ bɨ mónɨgáfá xwáfá rɨrɨ nɨrɨmɨnɨ amɨ gɨmɨ ɨweagfáyo —Ayf ámá Gokɨyɨ rɨnɨgáfáyf tɨnɨ Megokɨyɨ rɨnɨgáfáyf tɨnɨ ayɨrɨnɨ. Ayo Seteno yapɨ owɨwapɨyɨmɨnɨrɨ nemerɨ ámá Gorɨxoyá imónɨgáfáyf tɨnɨ mɨxɨf inanɨro nánɨ ayo awɨ neaemerfná ámá o awɨ eaeméfáyf rawɨrawá imanɨf e inɨkɨf e weɨɨyɨf yapɨ xɨxenɨ imónɨpɨrfáɨrɨnɨ. ⁹ Mɨxɨf obaxɨf ayf xwáfárimɨ ayoxɨf xwé íkwɨaɨwɨnɨɨɨf eapɨnɨɨe nánɨ nɨyɨro ayf tɨnɨ mɨxɨf oinaneyɨnɨro aɨɨf Gorɨxo dɨɨɨf sɨxɨf uyɨɨɨpɨmɨ —E xegɨf ámá imónɨgáfáyf ɨweagfɨrɨnɨ. E awɨ mudɨmóáná

re éagi wininjanigini. Rfá anfinami dani npiéronapiri ayo rfá nowaríagi wininjanigini. ¹⁰ Ayo ríxa rfá náná obo, ayo yapí wíwapiyarínomí fá nixero ipí rírómíxíngí rfá ápiáwí sngá saripáí ríníngípi tñni wearíngíwámí —E narwo tñni mimóní wfá rókiamoago tñni awaú xámí moaigíe omí ení axí e nawíní nweáfríxíníri moaíagífa wininjanigini. E ikwáwíyiraní, áríwíyiraní, kiki fá bí mepa nero ríníngí aníngí winínfáriní.

Goríxo amáyo eyeyírómf ení náníriní.

¹¹ Nioní weníngí yánfáyí míxí ináyíyá siá íkwianwí apfá wení xwé wína níwíníri anamí éf nweanoyá sfmímanje dani xwfáí tñni anína tñni nñni peá unaríagi nání amí sngwí bí mívínípxaxí imóníngagi níwíníri ¹² weníngí éáyí wininjanigini. Amá pegfáyí siyikwíníngí imóníngáfápiaraní, mamadfríxaraní, íkwianwínami agwírwámíní ronagífa wínarífná bíkwíyí níparíro íkwí amí wína, amá dngí níyímíngí meapfrífa nání yoí nwiráriníngína ení níparíro pegfá ayí siní sngí neróná yagfápi tñni xixení xwíyí fá umeárimíníri nání apí nání bíkwíyo nwiráriníngíyo dani fá rírómí nerí xixení xwíyí fá umearíagi wininjanigini. ¹³ Amá pegfá rawírawáyo nínamiro wegíyífrání, pegfá piyíngí siwí aní e —E pepfrífa nání Piyoyí ríníngípi tñngí eríní. E ugíyífrání, nñni íkwianwí Goríxo éf nweanína tñngí e bání wigí yagfápi tñni xixení xwíyí fá umearíagi wininjanigini. ¹⁴ Pepfrífa nání Piyoyí ríníngípi, piyíngí siwí aníyo nweagíayo nímeari ipí rírómíxíngí rfá wearíngí —E Goríxo xwíyí fá umeárfípímí dani ríníngí winínferíní. E moaíagi wininjanigini. ¹⁵ Xwíyí fá numeárinífná íkwí amá dngí níyímíngí meapfrífa nání yoí nwiráriníngínamí gíyí gíyí anamí yoí mngwiráriníngagi

nɪwɪnɪrɪnáná ayo fá nɪxero ipí rɪrómɪxɪnɪnɪɲ́ ŕá wearɪnɪwámɪ moaɪaǵa wɪnɪnɪnɪgɪnɪ.

21

Aɲ́ sɪnɪ́na t́nɪ xẃá sɪnɪ́rɪ t́nɪ nánɪrɪnɪ.

¹ Nionɪ wenɪnɪ́ éáyɪ wɪnɪnɪnɪgɪnɪ. Aɲ́ sɪnɪ́ wɪna t́nɪ xẃá sɪnɪ́ wɪrɪ́ t́nɪ rɪxa nɪmónɪnɪgɪ́ wɪnɪnɪnɪgɪnɪ. Aɲ́ xámɪnɪ́na t́nɪ xẃá xámɪnɪ́rɪ́ t́nɪ rɪxa anɪpá imónɪnɪgɪ́ nánɪ aɲ́ sɪnɪ́na t́nɪ xẃá sɪnɪ́rɪ́ t́nɪ imónɪnɪgɪ́ wɪnɪnɪnɪgɪnɪ. Rawɪrawá ámɪ mɪrɪwɔnɪgɪ́ nɪwɪnɪrɪ́ ² wenɪnɪ́ yánfáyɪ́ aɲ́ nɪẃá Gorɪxoyápɪ — Apɪ Jerusalemɪ Sɪnɪ́pɪyɪ́ rɪnɪnɪ́pɪrɪnɪ. Apɪ apɪxɪ́ oxɪ́ meánɪmɪnɪrɪnáná okiyɪ́á inarɪgɪ́ápa axɪpɪ́ éniɲ́́ nɪnɪmáná aɲ́námɪ Gorɪxo t́e dánɪ weapariɲagɪ́ wɪnɪnɪnɪgɪnɪ.

³ Sɪnɪwɪ́ e nɪwɪnɪrɪ́ maɲɪ́ bá íkwɪaɲwɪ́namɪ́ t́nɪ́ e dánɪ nɪrɪnɪrɪnáná enɪ́ t́nɪ́ re rɪnarɪnɪgɪ́ aŕá wɪnɪnɪgɪnɪ, “Aŕá époyɪ́. Gorɪxo nɪwearɪnɪe agwɪ́ rɪxa ámá t́nɪ́ nawɪnɪ́ imónɪnɪ́. O ayɪ́ t́nɪ́ nawɪnɪ́ nɪnɪwearóná ámá x́oyá xegɪ́ imónɪpɪrɪ́árɪnɪ. Xewanɪnɔ enɪ́ wigɪ́ Nɪẃáo nɪmónɪrɪ́ ayɪ́ t́nɪ́ nawɪnɪ́ nɪnɪwearóná ⁴ amɪpɪ́ dɪnɪ́ sɪpɪ́ wɪarɪnɪ́pɪ́ xórórɪ́ nɪwɪirɪ́ nánɪ́ wigɪ́ sɪnɪwɪ́rɪxɪ́ weapariɲagɪ́pɪ́ kwɪkwɪ́rɪmɪ́ nɪwɪrɪnɪnɪ́ wɪfagɪ́ nánɪ́ ámá pero ámɪxɪ́á ero nɪwɪ́ earo rɪnɪnɪ́ wɪnɪro yagɪ́ápɪ́ ámɪ́ bɪ́ mepa epɪrɪ́árɪnɪ. Xámɪ́ e yagɪ́á apɪ́ rɪxa rɪnáná dánɪ́ anɪnɪ́nɪ́ xẃá iwéagɪ́ nánɪ́ ámɪ́ axɪpɪ́ wí epɪrɪ́ámanɪ́.” rariɲagɪ́ aŕá wɪnɪnɪgɪnɪ.

⁵ Íkwɪaɲwɪ́namɪ́ éfɪ́ nɪweaɲo re rɪnɪnɪgɪnɪ, “Aŕá eɪ. Nionɪ́ amɪpɪ́ nɪpɪnɪ́ ámɪ́ sɪnɪ́ imɪxárɪ́árɪnɪ.” nɪrɪrɪ́ re nɪrɪnɪnɪgɪnɪ, “Xwɪyɪ́á nionɪ́ rariɲápɪ́ nepaxɪnɪ́ imónɪrɪ́ ámá dɪnɪ́ wɪkwɪ́ropaxɪ́ imónɪrɪ́ enɪgɪ́ nánɪ́ joxɪ́ rɪwamɪnɪ́ eai.” nɪnɪrɪrɪ́ ⁶ re nɪrɪnɪnɪgɪnɪ, “Amɪpɪ́ nionɪ́ ‘E imónɪ́wɪnɪgɪnɪ.’ yaiwɪnɪ́pɪ́ rɪxarɪnɪ. Nionɪ́

síjǎ pírf tǐjweañtǐnjǎ neri nánǐ iwamfó imónǐrǐ yoparf e nánǐ imónǐrǐ mé añjǎf imónǐnjǐnǐ. Inǐgǎf nánǐ gwǐnf yeáyf wǐf gǐyf gǐyo inǐgǎf dǐnjǎf nǐyǐmǐnjǎf meapǐrfǎ nánǐ sǐmǐnjǎf meaarǐnjúmi dánǐ ananǐ niwirǐ mǐnǐ wimfǎrǐnǐ.” nǐnǐrǐrǐ ⁷ re nǐrǐnjǐnǐgǐnǐ, “Ámá nionǐ añjǎf íǎ nǐnǐxǐrǐrónǎ nionǐ tǐnǐ sǐmf tǐnǐ inarǐnjwáyo xopǐrǎrǐnǐnjǎf wǐfǎ gǐyf gǐyo nionǐ rfǎ apǐ nǐpǐnǐ nǐwiirǐnǎ Ŋwǐfǎ ayfǐyáonǐ imónǐrǐ ayf enǐ gǐf nǐaǐwǐf imónǐro epǐrfǎrǐnǐ. ⁸E neri aí íkwǐkwǐfǎ imónǐgǐfǎyf tǐnǐ nionǐ dǐnjǎf nǐnǐkwǐroro aí ámǐ peá nǐmogǐfǎyf tǐnǐ ámá xwirǐfǎ wianǐpaxǐ imónǐnjǐpǐ yarǐgǐfǎyf tǐnǐ pǐkǐxwirǐfó yarǐgǐfǎyf tǐnǐ fǐwǐf inarǐgǐfǎyf tǐnǐ ayáf yarǐgǐfǎyf tǐnǐ wigǐf ŋwǐfǎpimi íǎ nǐxǐrǐro dǐnjǎf nǐkwǐroro píranǐnjǎf mearǐgǐfǎyf tǐnǐ yapǐ rarǐgǐfǎ nǐnǐyf tǐnǐ wigǐf pírf mamónǐpǐrfǐe —E ipǐ rǐrómǐxǐnjǎf síjǎ sarǐpáyo dánǐ rfǎ ápiáwǐf añjǎf wearǐjǐerǐnǐ. Ayf e añjǎf wepǐrfǎf ǐnjǎgǐ nánǐ rǐnǐnjǎf Ámǐ bǐ Pepǐrfǎpǐyf rǐnǐnjǐpǐ xǐxenǐ meapǐrfǎrǐnǐ.” nǐrǐnjǐnǐgǐnǐ.

Ajǎf Jerusaremi sǐnjǐpǐ nánǐrǐnǐ.

⁹ Ajǎfnajǎf wé wǐfúmi dánǐf wáu awa pírerǐxǐf wé wǐfúmi dánǐf wáu ayo xeanǐnjǎf yoparf wé wǐfúmi dánǐf wáu ínǐnjánǎ xǐrǐgǐfǎwa wo nǐbǐrǐ re nǐrǐnjǐnǐgǐnǐ, “Eǐnǐ. Apǐxǐf sǐpǐsǐpǐf mǐáo meanǐ sǐwǎ osimǐnǐ.” nǐnǐrǐrǐrǐ ¹⁰⁻¹¹ Gorǐxoyǎ kwǐyfǐpǐ nǐxǐxérónǎ añǐfnajo dǐfǐwǐf mǐnjǎf sepǐǎ rojǎf bimǐf nánǐ nǐmeámǐf nǐnǐyǐrǐ añǐf ŋwǐfǎ xǐfóyǎpǐ, Jerusaremiyf rǐnǐnjǐpǐ añǐfnamǐ Gorǐxo tǐfe dánǐ xǐxǐfǎ xǐfó inarǐnjǐpǐf tǐnǐ nawǐnǐ weaparǐnǎ sǐwǎ níagǐf wǐnǐnjǎnǐgǐnǐ. Xwǐnǐfǎ añǐf apǐ eañǐpǐf síjǎf awǐaxǐf nǐgǐwǐf xwé rojǐpǐf xwǐnǐfǎ eaarǐnjǐfpa eanjǎgǐf nǐwǐnǐrǐf síjǎf awǐaxǐf jasǐpǎf rǐnǐnjǐpǐf rǐrǐmǎf ónǐnjǐfpa ónarǐnjǎgǐf wǐnǐnjǎnǐgǐnǐ. ¹²⁻¹³ Ajǎf apimi nǐpimǐnǐf síjǎf tǐnǐ ákǐnjǎf

aga seáyi émi eánɨgagɨ nɨwɨnɨrɨ ákɨɨá apimi ɨwɨ wé wúkaú sɨkwɨ wáú inɨɨgagɨ nɨwɨnɨrɨ ákɨɨá sogwɨ xemóna-parɨɨɨmɨnɨ imɨxɨnɨɨɨɨpɨmɨ dánɨ ɨwɨ wɨyaú wɨyi inɨɨgagɨ wɨnɨrɨ ákɨɨá sogwɨ wearɨɨɨmɨnɨ imɨxɨnɨɨɨɨpɨmɨ dánɨ enɨ ɨwɨ wɨyaú wɨyi inɨɨgagɨ wɨnɨrɨ mɨdánɨ mɨdánɨ enɨ ɨwɨ wɨyaú wɨyi inɨɨgagɨ wɨnɨrɨ nerɨ ayo bimi bimi aɨɨnájɨ xɨxenɨ awɨ mearonagɨa nɨwɨnɨrɨ Isɨrerɨyɨyá xíáwo írɨɨowa wé wúkaú sɨkwɨ wáú imónɨgɨáwayá yoɨ ɨwɨ bimi bimi nɨyonɨ wo woyá yoɨ eánɨgagɨ wɨnɨɨanigɨnɨ. ¹⁴ Sɨɨá tɨnɨ ákɨɨá nearɨná iwamɨó nɨɨwayɨrorɨ tɨnɨɨɨyo —Ayɨ sɨɨá wé wúkaú sɨkwɨ wáú xámi wenɨyɨrɨnɨ. Ayo sipɨsipɨ miáoyá wáɨ wurɨmeiagɨá wé wúkaú sɨkwɨ wáú imónɨgɨáwayá yoɨ sɨɨá ayɨ ayimi xɨxenɨ eánɨgagɨ wɨnɨɨanigɨnɨ. ¹⁵ Aɨɨnájɨ nioni xwɨyɨá nɨrɨfo xoyɨwá iwamɨó yarɨgɨá sɨɨá gorɨ tɨnɨ imɨxɨnɨɨɨyɨ aɨɨ apimi tɨnɨ ákɨɨáyo tɨnɨ ɨwɨyo tɨnɨ iwamɨó néra unɨ nánɨ ɨá xɨɨɨgagɨ wɨnɨɨanigɨnɨ. ¹⁶ Aɨɨ apiyá miwɨ imónɨɨɨ biaú biaú nɨpɨnɨ xɨxenɨ imónɨɨɨpɨrɨnɨ. Sepiá miwɨ mɨdɨmɨdánɨ imónɨɨɨpɨ axɨpɨ imónɨɨɨpɨrɨnɨ. Aɨɨnajo rɨxá iwamɨó yarɨgɨáyi tɨnɨ iwamɨó yarɨná aɨɨ apɨ xegɨ sepiá éɨpɨ 12,000 imónɨɨgagɨ nɨwɨnɨrɨ sepiá eɨɨ ákɨɨá xwápɨyi nimɨxɨga puɨɨpɨ tɨnɨ sepiá eɨɨ yegɨ nimɨxɨga nɨpeyirɨ pɨnɨ wiárɨnɨɨɨpɨ tɨnɨ nɨpɨnɨ axɨpɨ 12,000 imónɨɨgagɨ nɨwɨnɨrɨ ¹⁷ aɨɨnajo aɨɨ apiyá ákɨɨá iwamɨó nerɨná xegɨ sepiá nɨróga nɨpeyirɨ pɨnɨ wiárɨnɨe imónɨɨɨpɨ 144 mita eɨgagɨ wɨnɨɨanigɨnɨ. Aɨɨnajo iwamɨó nerɨná áma iwamɨó yarɨgɨáyi tɨnɨ eɨnɨgɨnɨ. ¹⁸ Ákɨɨá sɨɨá awiaxɨ jasɨpáɨ rɨnɨɨpɨ tɨnɨ nɨkɨkíróga nɨpeyirɨ eánɨrɨ aɨɨ nápɨ sɨɨá gorɨ tɨnɨ mɨrɨnɨɨgagɨ nánɨ gɨrasɨnɨɨɨ rɨrɨmá ókiárɨnɨrɨ eɨgagɨ wɨnɨɨanigɨnɨ. ¹⁹ Sɨɨá ákɨɨá nearɨná iwamɨó nɨɨwayɨrorɨ tɨnɨɨɨ wé wúkaú sɨkwɨ wáú xámi wenɨpɨ sɨɨá awiaxɨ nɨgwɨ

xwé roḡf wíyf wíyo dánf t́nńi naḡf oimónńi dídairf inḡagf winḡanigfńi. Sḡḡá iwamfó nńiwayirorńi tńiḡyf wíyi sḡḡá jasípáńi rńiḡyfirńi. Ámńi wíyi onagwá weḡf sapaíyńi rńiḡyfirńi. Ámńi wíyi apfá weḡf agetát rńiḡyfirńi. Ámńi wíyi sowí inḡf emerát rńiḡyfirńi. ²⁰ Ámńi wíyi sadonikísyf rńiḡyfirńi. Ámńi wíyi ayfá rḡḡf konirianyf rńiḡyfirńi. Ámńi wíyi siyó rḡḡf kńisoraityf rńiḡyfirńi. Ámńi wíyi sowí xegf bńi inḡf beriryf rńiḡyfirńi. Ámńi wíyi siyó xegf bńi rḡḡf topasyf rńiḡyfirńi. Ámńi wíyi kńisoprasyf rńiḡyfirńi. Ámńi wíyi onagwá weḡf jaiasinyf rńiḡyfirńi. Yoparfyi mipyf monḡf ametisyf rńiḡyfirńi. ²¹ Ákḡḡá ówanḡf wé wúkaú síkwf waú eḡyf ayf urfpó apfá weḡf nḡgwf xwé roḡf wé wúkaú síkwf waú ayfńi. Winanńi winanńi urfpó ná wonńi tńńi imixńiḡyfńi. Aḡf apiyá óyf sḡḡá gorf tńńi imixńiḡf eḡagf nánńi ḡrasńiḡf rńiḡmá ókḡḡyfirńi. ²² Aḡf apimńi dánńi aḡf Gorixo nánńi rńdiyowá nero seáyńi e umearḡfá wiwá mńrńiḡagf mńwinḡanigfńi. Ayf rńpńi nánńi. Ámńiná Gorixo, eḡf eánḡfá nńyonńi seáyńi e wimónńo tńńi sipńsipń miáo tńńi aiwanḡowá anḡf e nḡweari aḡf iwánḡf mńrńiḡagfńi nánńi wiwá nńmńrńńáyf, ná mayf imónńpaxf eḡagf nánńi mńmńrńiḡagf winḡanigfńi. ²³ Gorixo xewanńo xixfeá inarńpńi wfá aḡf apimńi ókímixńi sipńsipń miáo apimńi uyfwńḡf yamori eḡagf nánńi sogwńranńi, emáranńi, apimńi wfá ómńxńfa nánńi ná mayfńi. ²⁴ Wfá aḡf apimńi dánńi óńńfápnńi aḡf apimńi wónńfámanńi. Ámá gwf bńi bńi mónḡfá wfá apńi óńḡe nḡwearo wigf yarḡfápnńi epńfńarńi. Mńxń ináyf xwńfárimńi ḡweagfáyf wigf amńpńi ayá tńḡpńi nńmeámńi nuro aḡf apimńi páwipńfńarńi. ²⁵ Ikwáwiyńá ákḡḡá fwi

ówanjyí yárinínfá menini. Anjé apimi ámi árwíyi wí imónínfá menjá nánirini. ²⁶ Ámá gwí b́ b́ mónígfáyo dáni amípi ayá t́nj́pí t́ni amípi ámá śjwí ńwíniríná “Seáyí e imóníj́pírání?” yaiwiarígfápi t́ni anjé apimi nání nimeámi nuro páwipírfa aiwí ²⁷ ámá piaxí weánipaxípi yarígfáyí t́ni xwírfa winipaxí imóníj́pí yarígfáyí t́ni yapí rarígfáyí t́ni ayí wí anjé apimi aga ná rfwíyo aí wí páwipírfa menini. Ámá wigí yoí íkwí sipísipí miáoyá d́nj́ ńyímíj́ meapíránami njwirárinígfáyíni anjé apimi páwipírání.

22

¹ Anjé najo iniígf́ d́nj́ ńyímíj́ imónípírí nání wearíj́ú síwá níaná nioní śjwí ńwíniríná ú ǵrasí rírímá ónaríj́pa nónímáná síá íkwianjwí Goríxo t́ni sipísipí miáo t́ni awaúyanami dání simíj́ nímearí ² anjé apimi nání xegí ófyo ayá áwíními wearíjagí wíníjanigíni. Iniígf́ úmí ororfwámi dání íkfa d́nj́ ńyímíj́ imónípírfa náníyí rojagí wíníjanigíni. Íkfa ayí emá ayí ayo sogwí ńweríná sogwí xíxegíni wé wúkaú síkwí waú wearíj́yíriní. Íkfa ayí iwípi Goríxo ámá gwí b́ b́ mónígfá ńyoní wé rojwiráriní imóníj́pí ejagí nání ³ xfo eníná ramíxíj́pí e dání axípi síní wí imónínfámani. Síá íkwianjwí Goríxo t́ni sipísipí miáo t́ni awaúyána anjé apimi imónínfá ejagí nání ámá xfómi ńxídíro nání xínáíwáníj́ nimóníro omíj́ wíiarígfáyí anjé apimi dání xómíj́ ńyíkwíro yayí seáyí e numero ⁴ oyá śmímanj́pí ení śjwí ńwíníro xegí yoí wigí mimáyo eánígfáyí imónípírání. ⁵ Anjé apimi dání síá ámi b́ yínínfámani. Ámíná Goríxo ámá apimi njweagfáyo wíá wókímíxínfá ejagí nání uyíwí t́ni sogwí t́ni wíá

ómixínfa nání mfkf mayf nimóníro xfo tñí nawíní nñjwearo nání mixf ináyfññf nimóníro anñf minf menjweapfífáriní.

“Jisaso ámi weapínfa nání aŋwi ayoríní.” urñf náníriní.

⁶ Añfnajo re nírññnigíní, “Xwiyfá apí aga nepaxñfípíriní. Dñf uñwirárípaxfípíriní. Áminá Gorixo —O xegf wfá rókiamoarígfáwami xegf kwíyf tñí eñf síxí wírómixowárarññoríní. O xegf añfnajoní ámá xfómí nuxfdíro nání xínáíwánñf nimóníro omñf wíiarígfáyo amípí rfwíyo aññí nimónínfápi nání síwá wimí nání nrowárenapfífíriní.” nírññnigíní.

⁷ “Arfá époyí. Nioní seaímeámfa nání aŋwi ayoríní. Xwiyfá bikwf rípimí wfá nírókiamónírí eánñfyo xídarígfá gíyf gíyf Gorixoyá dñf tñí yayf winípaxf imónñjot.” Jisaso e rññnigíní.

⁸ Amípí apí nání arfá wirí sñwí wínírí yarñjáoní, ayf nioní Jononíríní. Arfá wirí sñwí wínírí nerfná añfnajf amípí apí sñwí owínínírí síwá níomí yayf oumemínírí xegf síkwf tñf e upfkínímeáagi aí ⁹ o re nírññnigíní, “E mñnipaní. Joxí Gorixomí nuxfdírí nání xínáíxññf nimónírí omñf wíiarñfpa nioní ení axfpi nimónírí yarígwífwawíríní. Dixf ríríxímeá imónígfáyf, wfá rókiamoarígfáyf tñí xwiyfá bikwf rípimí nírínírí eánñfpi arfá wíarígfá nñnyf tñí ayñññf imónñjá woní eñagi nání e mñnipaní. Gorixo ná womíní upfkínímeaí.” nínírírí ¹⁰ re nírññnigíní, “Xwiyfá bikwf rípimí wfá nírókiamónírí eánñfpi ríxa nimónínfa aŋwi ayo eñagi nání joxí sfá órípfnf nerf rítf mñyárpaní. ¹¹ Ámá sípíní imíxarígfáyf xe axfpi sípíní nimíxa uro ámá sípí neróná síwí yapí yarígfáyf xe axfpi sípí néra uro ámá wé rónñf yarígfáyf xe axfpi wé rónñf néra uro ‘Gorixo

wimónariṅṅiṅpi éimṅigini.’ yaiwiarṅṅááyf xe axṅpi néra uro éfríxini.” niriṅṅiniginí.

¹² Jisaso “Arfá ei.” niriṅṅi re niriṅṅiniginí, “Nioni seáimeámfa nání aṅwi ayorini. Nioni nibiri niseáimeárná amá wigf yarṅṅápi tṅni xixeni pirf umamómí nání fá nixirimi bimfáriní. ¹³ Nioni sfṅá pirf tṅweaṅṅinṅf nimóniri anṅf minf ṅweaṅáoní rarṅṅini. Iwamfó wí e dání imóniri yoparf wí e nání imóniri eṅáonimani. Iwamfó imóniṅe dání anṅf siní ṅwearf yoparf imóninfe anṅf siní ṅwearf emfáonirini.” niriṅṅiniginí.

¹⁴ Amá sipisipf miáomi dṅṅf nṅwikwíroriṅṅipimi dání wigf rapirapf oyá ragfyo igfánṅf eagfáyf, ayf íkfá dṅṅf niyimṅf imóniprfána danipaxf imóniro aṅṅpimi fwiyo páwipaxf imóniro eṅagfa nání yayf Gorixoyá dṅṅf tṅni winipaxfyrini. ¹⁵ E neri aí apimi bfáriwami ṅweagfáyf tiyf yarṅṅááyfyrini. Sfwinṅf nimóniri ero ayáf ero fwf iniro pikíxwírfó ero wigf ṅwfápimi fá nixiriro meṅwearo “Yarf oraneyf.” nṅwimóniro yapf sixf riro yarṅṅááyfyrini.

¹⁶ “Nioni, Jisasoni sfyikf nioniyá aṅf api apimi dánf imónṅṅááyf amipí api nṅpini nání nijfá imóniprfí nání gṅ aṅṅnajo áwaṅf osearini urowárenapfáriní. Míxf ináyf Depitoyá xwfá piaxfyo dání iwiaroṅáoní, ayf nionirini. Siṅf ímiáoní, ayf nionirini.” riṅṅiniginí.

¹⁷ Kwíyṅpi tṅni sipisipf miáo apixf meanfápi tṅni “Bei.” rarṅṅi. Xwíyfa rṅpi fá roarfná arfa wífa gíyf gíyf ení “Bei.” rfríxini. Amá inṅṅf nání gwfnf yeáyf nṅwiro “Inṅṅf dṅṅf niyimṅf imóniprfí nání imóniṅúmi dání niwiri onimini.” yaiwífa gíyf gíyf anani nṅbṅro onṅpoyí. ¹⁸ Xwíyfa bikwf rṅpimi wfá nṅrókiamóniri eánṅṅpi fá roarfná arfa wífa gíyf gíyfné arfa jiyikf

niseaori re osearimini, “Ámá wiyíné xwiyfá rípimi ámi bi tñni gwí nímori nírírínáyí, xeaníjé bikwí rípimi eáníjépi Gorixo e éfáyíné seaikárínfárini. ¹⁹ Wiyíné xwiyfá bikwí rípimi wfá nírókiamóniri eáníjépi ritf nerínáyí, e éfáyíné Gorixo íkíá dínjé niyimíjé imónipíri dananíro éfánami midanipa oépoyiníri pírf searakiri ańjé nwfápimi nweaníro éfápimi mipáwipa oépoyiníri pírf searakiri nerí seawárínfárini.” osearimini.

²⁰ Xwiyfá rípi áwanjé raríno “Nepa nibimfa nání ańwi e imónini.” rarini. “Oyi, e imóníwínigini.” nimónariní. Áminá Jisoxi ríxa bíríxini.

²¹ Ámá niyínéni Áminá Jisaso ayá osearimixini. Apirini.

Xwiyá Gorixoyá Siripirini

The New Testament in the Ankave language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 20 Jul 2017

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051